

UiO • Universitetet i Oslo

“Kan du skru av lyset?”

Sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde,
seksuelle erfaringer og fantasier hos unge voksne.

Anja Olsen og Malin Laingen Torp

Innlevert som hovedoppgave ved
Psykologisk Institutt
Universitetet i Oslo

Høsten 2020

Sammendrag

Forfattere: Anja Olsen og Malin Laingen Torp

Tittel: "Kan du skru av lyset?" - Sammenhengen mellom genitalt kroppsbylde og seksuelle erfaringer og fantasier hos unge voksne.

Veileder: Ingela Lundin Kvalem

Bakgrunn: Studiens formål var innledningsvis å undersøke om det er forskjell i genitalt kroppsbylde delt på kjønn og seksuell orientering. Videre undersøkte vi om det er forskjeller i genitalt kroppsbylde mellom grupper med og uten erfaring med ulike typer seksuell aktivitet. Deretter ble forskjeller i genitalt kroppsbylde mellom grupper med og uten fantasier om ulike typer seksuell aktivitet undersøkt. Avslutningsvis ble det undersøkt om genitalt kroppsbylde predikerer det å ha hatt erfaring eller fantasier om ulike former for seksuell aktivitet, kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønn og seksuell orientering.

Metode: Oppgaven baserer seg på prosjektet "Seksualitet og unge voksne" ledet av professor Bente Træen fra 2013. Studien ble gjennomført i regi av Psykologisk Institutt ved Universitetet i Oslo. Utvalget består av 787 selvselekterte respondenter fra 18-31 år. Respondentene var sosiologi- eller psykologistudenter, eller medlemmer av Skeiv Ungdom. Det ble benyttet deskriptive analyser i form av frekvenser, gjennomsnitt og krysstabeller, t-tester for uavhengige utvalg, bivariat korrelasjonsanalyse og multippel logistisk regresjonsanalyse.

Resultat: I studien finner vi at mennene i utvalget er i gjennomsnitt mer tilfreds med egne kjønnsorganer, sammenlignet med kvinnene. Videre fremkommer det av resultatet at homofile/bifile oppgir å være gjennomsnittlig mer tilfredse med egne genitalier, sammenlignet med heterofile. For heterofile kvinner er det et høyere genitalt kroppsbylde blant gruppen som har blitt analt stimulert av partner med fingre, munn eller gjenstand og fått oralsex av en mannlig partner. Homofile/bifile kvinner som har fått oralsex av kvinnelig partner, hatt sex med samme kjønn, hatt sex med frivillig råhet/smerte, hatt sex på offentlig sted og brukt sexleketøy, oppgir større grad av tilfredshet med egne kjønnsorganer. Resultatet viser at tilfredshet med utseende på egne genitalier, fortsatt predikerer sannsynligheten for å ha brukt sexleketøy, etter at kontrollvariablene er inkludert. Gruppen av heterofile kvinner som fantasierer om gruppesex, sex som innebærer å binde opp og bruk av sexleketøy er mer tilfredse med egne kjønnsorganer. Homofile/bifile kvinner som fantasierer om analt samleie, sex som innebærer å binde opp og sex på offentlig sted har et gjennomsnittlig høyere genitalt kroppsbylde, sammenlignet med de som ikke kan tenke seg dette. Resultatet viser at tilfredshet med utseende på egne kjønnsorganer, fortsatt predikerer sannsynligheten for å

kunne tenke seg anal stimulering og sex som innebærer å binde opp, etter at kontrollvariablene er inkludert. Det ble ikke funnet noen signifikante forskjeller i genitalt kroppsbilde blant menn med ulike seksuelle erfaringer eller fantasier, verken for heterofile eller homofile/bifile i utvalget.

Konklusjon: Den foreliggende studien tyder på at genitalt kroppsbilde henger sammen med seksuell utfoldelse, særlig knyttet til utforskende aktiviteter og i tilfeller hvor kjønnsorganene er eksponert i større grad. Videre kan det argumenteres for nytten av å fokusere på både generelt og genitalt kroppsbilde i seksuelt helsearbeid. Resultatene illustrerer betydningen av å rette oppmerksomheten mot samspillet mellom seksuell aktivitet og tilfredsheten med eget utseende, fremfor seksuell fungering alene.

Innhold

Generelt kroppsbilde	5
Genitalt kroppsbilde	7
Kjønnsforskjeller i generelt og genitalt kroppsbilde	9
Seksuell orientering, generelt og genitalt kroppsbilde	11
Kroppsbilde og seksualitet	13
Seksuelle fantasier	16
Metode	19
Prosedyre	19
Måleinstrumenter	20
Statistiske analyser	21
Resultater	23
Generelt og genitalt kroppsbilde	24
Samvariasjoner	25
Forskjell i genitalt kroppsbilde og erfaring med ulike typer seksuell aktivitet	26
Forskjell i genitalt kroppsbilde og fantasier om ulike typer seksuell aktivitet	29
Prediksjon av seksuelle erfaringer	32
Prediksjon av seksuelle fantasier	34
Diskusjon	37
Forskjeller i genitalt kroppsbilde mellom kjønn og seksuell orientering	38
Samvariasjoner	40
Seksuelle erfaringer	41
Seksuelle fantasier	44
Implikasjoner	46
Styrker og svakheter	48
Konklusjon	51
Litteraturliste	53

Introduksjon

I takt med teknologiske fremskritt er pornografi blitt stadig mer tilgjengelig for folk flest (Kvalem et al., 2014). De største forbrukerne av pornografi har tradisjonelt sett vært gutter, men det sees en økende trend hvor flere jenter tar i bruk pornografiske medier, enten alene eller i et parforhold (Olmstead et al., 2013). Med pornografi er det blitt flere muligheter for genital sammenligning. Slik sammenligning har også vært mulig tidligere, men har i større grad vært begrenset til offentlige toaletter for menn, eller garderobesituasjoner hvor kjønnsorganer er synlig blant begge kjønn i forbindelse med kroppsvask og klesskifte. Pornografi er i dag stort sett det eneste mediet som viser kvinnelige og mannlige kjønnsorganer, og det har dermed nesten utelukkende monopol på fremstilling av hva som er et “normalt” genitalt utseende hos begge kjønn.

Utfordringer oppstår når pornoindustrien ikke presenterer brukerne med det brede spekteret av genitalt utseende som eksisterer, og fremmer et genitalt ideal som for de fleste er uoppnåelig (Sharp et al., 2015). Mange menn og kvinner rapporterer misnøye med utseendet på genitaliene sine (Ålgars et al., 2011), samtidig som fjerning av kjønns hår blir en stadig vanligere praksis for begge kjønn (Smolak & Murnen, 2011). Barbering av kjønns hår forenkler på mange måter genital sammenligning, spesielt hos kvinner, da vuvlaen i større grad blir eksponert ved mindre hårvekst. Denne “trenden” i genitalt utseende kan sees i sammenheng med pornografiens fremstilling av mannlige og kvinnelige kjønnsorganer.

Etterspørselen for genital kosmetisk kirurgi av estetiske årsaker har økt (Müllerová & Weiss, 2020). Hyppigere forekomst av labiaplastikk, som er et kirurgisk inngrep hvor man reduserer størrelsen på kvinnelige kjønnslepper, er ett eksempel på dette (Sharp et al., 2015). Ifølge Aesthetic Plastic Surgery National Databank (The Aesthetic Society, 2019) økte labiaplastiske inngrep med ca. 30 % fra 2015 til 2019. Mens kosmetisk kirurgi generelt er vanligere blant middelaldrende kvinner, er forekomsten av labiaplastikk høyere blant unge kvinner (18-34 år). Genital misnøye hos menn har gjort at det har utviklet seg et marked for prosedyrer som penisforlenging og relaterte produkter (Lever et al., 2006).

Den relativt store økningen i genital kosmetisk kirurgi hos kvinner det siste tiåret, kan tyde på at negativt genitalt kroppsbilde også øker i utbredelse, særlig blant kvinner. Misnøye med utseendet på egne kjønnsorganer kan få negative konsekvenser som dårligere selvtillit og livskvalitet (Grover & Moeed, 2012). Til tross for at det er gjort en del forskning på generelt kroppsbilde og seksualitet, er det få studier som har sett på sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde og seksualitet. Da genitalt kroppsbilde sees i sammenheng med seksuell utfoldelse, hvor kjønnsorganene er eksponert og fremtredende for en selv og andre, er

formålet med denne oppgaven å undersøke sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde og seksuelle erfaringer og fantasier hos unge voksne kvinner og menn.

Generelt kroppsbilde

Genitalt kroppsbilde kan sees som en spesifikk komponent av det generelle kroppsbildet (Saffari & Burri, 2016). De fleste teoriene om utvikling av kroppsbilde er undersøkt og utarbeidet i tilknytning til generelt kroppsbilde, men de er også relevant i forståelsen av genitalt kroppsbilde og dets utvikling.

I boken *The Image and Appearance of the Human Body* argumenterte Schilder (1950) for at kroppsbilde handler om hvordan individet erfarer og persiperer seg selv. Samtidig kunne kroppsbilde også forstås som en refleksjon av holdninger til egen kropp, og interaksjoner med andre mennesker. I dag er forståelsen og definisjonen av kroppsbilde bredere og mer kompleks, hvor også de følelsesmessige og atferdmessige aspektene ved kroppsbilde inkluderes (Muth & Cash, 1997). Grogan (2017, s. 4) definerer kroppsbilde som “a person’s perceptions, thoughts, and feelings about his or her body”. Denne definisjonen kan dermed sees som en utvidelse av Schilders definisjon, som hadde et mer perseptuelt fokus.

Det er i dag flere etablerte teoretiske perspektiver som forsøker å bidra i vår forståelse av psykologien bak kroppsbildet (Grogan, 2017). Blant de mest forankrede teoretiske perspektivene, er den *sosiokulturelle modellen* noe som best kan forstås som et generelt rammeverk (Tiggemann, 2012). Dette perspektivet legger vekt på påvirkningen av kroppsbilde innenfor en sosial og kulturell kontekst og tar høyde for at de sosiale idealene vil kunne endres med tiden og på tvers av ulike kulturer.

Kroppsidealer. Den sosiokulturelle modellen argumenterer for at det finnes sosiale og kulturelle idealer for skjønnhet i samfunnet, som igjen formidles til individer gjennom en rekke kanaler. Kvinnemagasiner er blant mediene hvor leserne ofte blir presentert med en overflod av slanke, unge, hvite kvinner med solbrun hud, lange bein, store øyne og moderat størrelse på brystene (Tiggemann, 2012). I tillegg til at de portretterte kvinnene ofte er tynne og har en plettfri hud, er også bildene i mange tilfeller redigerte og retusjerte. For menn er idealet en V-formet og veldefinert overkropp, synlige magemuskler, brede skuldre og smale hofter (Tiggemann). Til tross for at alle kjenner til samfunnets skjønnhetsidealer, så er det ikke alle som gjør disse idealene til sine egne og streber etter å oppnå dem. Med andre ord vil idealene internaliseres i ulik grad og kunne påvirke hvordan individet tenker eller føler om egen kropp og utseende (Allen, 2015).

Metaanalyser har vist at jenter og kvinner som i større grad eksponeres for utseendefokuserte mediebilder er mindre fornøyd med eget utseende. De har også større sannsynlighet for å internalisere det tynne idealet, sammenlignet med jenter og kvinner som i mindre grad utsettes for slik eksponering (Grabe et al., 2008).

Utvikling av kroppsbilde. Utviklingen av kroppsbilde ansees som en viktig del av menneskets emosjonelle og sosiale utvikling (Ricciardelli, 2012). I følge Smolak (2012) utvikler kroppsbilde seg i førskolealder, og kanskje så tidlig som i spedbarnsalder. Kroppsmisnøye og ønsket om å slanke seg blir mer fremtredende både for jenter og gutter i barneskolealder (Smolak, 2012; McCabe, 2012)

Thompson et al. (1999) forsket på hvilke variabler som legger grunnlaget for senere utvikling av kroppsbilde og spiseforstyrrelser. De argumenterer for at media, familie og jevnaldrende er de mest sentrale kanalene for påvirkning på individer av det gjeldende skjønnhetsidealet, kjent som *Tripartite Influence Model* (van den Berg et al., 2002). I tråd med dette er det vist at både media og jevnaldrende er viktige formidlere av sosiokulturelle idealer for jenter helt ned i 5-8 års alder (Dohnt & Tiggemann, 2006). En studie viste også at internalisering av medias kroppsideal kunne direkte predikere kroppsmisnøye blant jenter, men ikke hos gutter (Knauss et al., 2008). Dette tyder på at jenter internaliserer kroppsidealer formidlet gjennom media i større grad enn gutter. Videre er det funnet støtte for at foreldre har påvirkningskraft i utviklingen av barnas kroppsbilde, for eksempel gjennom å kommunisere spesifikke idealer av skjønnhet eller ved å fremme generell selvaksept (Wertheim & Paxton, 2012).

Ungdomstiden ansees som en avgjørende periode i kroppsbildeutviklingen for begge kjønn (Lawler & Nixon, 2011). Internaliseringen av det kulturelle kroppsidealet, oftest formidlet av media, er en viktig psykologisk prosess som gjør ungdommer mer sårbare for å utvikle kroppsmisnøye enn andre (Lawler & Nixon). Ungdomstiden er også en periode hvor individer søker hyppigere til jevnaldrende for bekreftelse og selvevaluering (Wertheim & Paxton, 2012). Gjennom sosiale medier har det for eksempel blitt lettere å sammenligne seg med jevnaldrende, men også forbilder eller idoler med det "perfekte" ytre (Castellacci & Tveito, 2018). I tilfeller hvor utseende på egen kropp ikke samsvarer med idealet formidlet av media, venner eller foreldre, kan utilfredshet med egen kropp oppstå. Det kan føre til usunn og skadelig atferd, slik som overdreven trening eller bruk av steroider (Tiggemann, 2012).

Tripartite Influence Model belyser på hvilken måte individets grad av internalisering av kroppsidealer får betydning for utviklingen av kroppsbilde. Formidlingen av kroppsidealer gjennom kanaler som media, familie og jevnaldrende og individuelle forskjeller i sosial

sammenligning får konsekvenser for tilfredsheten med eget utseende (Thompson et al., 1999). Videre argumenteres det for at biologiske og psykologiske karakteristikk ved individet er viktige komponenter i sårbarheten for sosiokulturell påvirkning (Tiggemann, 2012). På den måten tematiseres individuelle forskjeller i utviklingen av kroppsbylde, noe som er med på å belyse kompleksiteten i forståelsen av kroppsmissnøye.

Som en forlengelse av dette, er det godt etablert at tilgjengeligheten av pornografi har økt i dagens samfunn. Det gjør at flere blir eksponert for idealiserte bilder av kjønnsorganer, samtidig som det legger til rette for genitale sammenligninger. Det blir dermed viktig å se nærmere på denne spesifikke komponenten av tilfredshet med egen kropp i en seksuell sammenheng.

Genitalt kroppsbylde

Genitalt kroppsbylde, også kalt genitalt selvbylde (genital self-image; GSI), kan beskrives som holdninger og atferd knyttet til egne kjønnsorganer (Saffari & Burri, 2016). Dette er en viktig komponent av kroppsbylde, samt en kjernekomponent av menneskers seksuelle helse (Schick et al., 2010). I følge Schick et al. kan årsaken til at noen studier ikke finner en sammenheng mellom generelt kroppsbylde og ulike seksuelle aspekter skyldes at flere studier presenterer kroppen som en overordnet enhet, som respondentene også må evaluere i sin helhet. I en studie fra Storbritannia tenderte kvinnene til å vurdere og oppfatte kroppen sin i deler, i motsetning til mennene (Halliwell & Dittmar, 2003). Med andre ord kan menn se ut til å ha et mer holistisk og funksjonelt syn på kroppene sine (f.eks, "se hvor sterk jeg er"), mens kvinners selvevaluering er mer fragmentert og kategorisk ("jeg hater størrelsen på lårene mine") (Calogero & Thompson, 2010). Dette betyr at forskjellige kroppsdelar kan evalueres ulikt, og at missnøye med en kroppsdel ikke nødvendigvis samsvarer med en helhetlig kroppsmissnøye (Schick et al.)

Noen kroppsdelar vil også kunne være mer sårbare for negative evalueringer. Det tilsier at forskning på seksualitet bør være spesielt opptatt av å se dette i sammenheng med genitalt kroppsbylde. Grad av tilfredshet med egne kjønnsorganer vil trolig spille en viktig rolle for seksuell aktivitet, uavhengig av hvordan individet vurderer kroppen generelt eller som en helhet.

Genitale kroppsidealiser. Det sees en økt etterspørsel etter genital kosmetisk kirurgi for å oppnå et idealisert utseende, fremfor det som er å anse som normal variasjon i genitalt utseende (Braun, 2010; Sharp et al., 2015; Müllerová & Weiss, 2020). Parallelt med denne økningen sees en økt forekomst av kvinner som henvises til psykisk helsehjelp både før og

etter inngrepet (Grover & Moeed, 2012). Forskning tyder på at mediene og pornografi kan spille en rolle i den økende misnøyen med kjønnsorganer hos både kvinner og menn, da det presenterer et idealbilde av hvordan vulva og penis bør se ut (Essen & Johnsdotter, 2004; Green, 2005; Lever et al., 2006). For eksempel har fjerning av kjønnsår blant kvinner blitt knyttet til fremstillingen av kvinnelige genitalia i pornografi (Braun et al., 2013), en praksis som også er blitt mer vanlig blant menn (Smolak & Murnen, 2011).

Schick et al. (2011) ønsket å undersøke utviklingen i fremstilling av kvinnelige genitalier i Playboy Magazine fra 1953-2007. De fant at idealet gjennom 50 år var hårløse og lignet i stor grad på genitaliene til prepubertale jenter. Studien viste tydelig at det kvinnelige genitalidealet har vært relativt likt over flere år og hvor lite variasjon i genitalt utseende som fremkommer i media. Dette understreker medias definisjonsmakt for hva som ansees som normativt eller attraktivt.

Laan et al. (2017) undersøkte to grupper kvinner, hvor den ene gruppen fikk se bilder av naturlige vulvaer og den andre fikk se bilder av nøytrale objekter, som husholdningsartikler, kunst eller dyr. Genitalt kroppsbilde ble målt før og etter bildene ble presentert, samt to uker etterpå. I tillegg ble seksuell funksjon, seksuell engstelse, selvtillit og angst (trait anxiety) målt, for å se om det fikk betydning for resultatet. Forfatterne fant at eksponeringen for bilder av naturlige vulvaer førte til et mer positivt genitalt kroppsbilde, uavhengig av nivåer av seksuell engstelse, seksuell funksjon, angst og selvtillit. Den positive effekten var fortsatt til stede hos kvinnene to uker senere. Denne studien demonstrerte tydelig at en mer variert fremstilling av genitalt utseende kan ha betydning for individers oppfattelse av hva som ansees som normen i genitalt utseende.

Penis er vist å være en viktig del av menns kroppsbilde og er ansett som et symbol på styrke, utholdenhet, dominans og makt (Wylie & Eardley, 2007; Tiggemann et al., 2008). Gjennom pornografiske medier som internettsider, herremagasiner og filmer, lærer gutter og menn at penisstørrelse er assosiert med maskulinitet (Lehman, 1993). Ikke overraskende har derfor penisstørrelse vist seg å være en kilde til bekymring for både heterofile og homofile menn (Martins et al., 2008; Tiggemann, et al.). I pornografi er det liten grad av variasjon i penisstørrelse hos de mannlige pornostjernene, og seere blir ofte eksponert for peniser som er langt større enn gjennomsnittet. Loehle et al. (2017) fant en sammenheng mellom menn som oftere så på pornografi og dårligere genitalt kroppsbilde. Morrison et al. (2007a) utforsket hvilken effekt pornografisk materiale hadde for canadiske menns seksuelle selvtillit, generelle kroppsbilde og genitale kroppsbilde. De fant en signifikant negativ korrelasjon mellom pornografisk eksponering og genitalt kroppsbilde. En annen studie basert på et

nederlandsk utvalg fant at misnøye med penisstørrelse blant heterofile menn kunne knyttes til bruk av internettpornografi (Cranney, 2015). Til kontrast ble det ikke funnet noen sammenheng mellom pornografibruk og genitalt kroppsilde eller seksuell attraktivitet blant homofile menn (Morrison et al., 2007b).

Et sentralt trekk i kroppsilddeforskningen er de tydelige kjønnsforskjellene i kroppsformnøydhet, noe som kan ha betydning for koblingen både mellom generelt og genitalt kroppsilde og seksualitet.

Kjønnsforskjeller i generelt og genitalt kroppsilde

Gjennomgående funn i flere studier er at menn er gjennomsnittlig mer fornøyde med sin kropp og sitt utseende enn kvinner (Muth & Cash, 1997; Tiggemann & Slevec, 2012).

Kvinner opplever mer kroppsmisnøye enn menn i alderen 18 til 60 år, selv om faktorer som alder og seksualitet, samt psykologiske faktorer som internalisering av kroppsideal og selvtillit, også påvirker kjønnsforskjellene (Grogan, 2017).

Både menn og kvinner eksponeres for urealistiske kroppsideal, hvor karakteristikkene assosiert med maskulinitet og femininitet overdrives. Kroppspress er dermed noe begge kjønn opplever, men kvinner som gruppe kan være mer sårbare i tilfeller hvor de innehar en underordnet sosial posisjon (Murnen & Don, 2012).

Forskning på menns kroppsilde er et relativt nytt fenomen, da empirien var mer rettet mot kvinners kroppsilde frem til 1980-årene (Grogan, 2017). Forskning har vist at rundt 15-25 % av menn opplever utilfredshet med egen kropp, noe som kan sies å være en signifikant minoritet sammenlignet med kvinner (Fawkner, 2012).

Sanchez og Kiefer (2007) fant støtte for at kroppsskam blant kvinner er indirekte relatert til vansker med orgasme, gjennom redusert opphisselse. Kvinner som rapporterer at de er tilfredse med utseendet på egen kropp og opplever seg selv som attraktive rapporterer oftere å få orgasme. Også blant menn er det funnet en positiv sammenheng mellom positive oppfatninger av egen kropp og seksuell tilfredsstillelse (Milhausen et al., 2015). Et negativt kroppsilde vil kunne utløse negative emosjoner assosiert med seksuelle erfaringer, forlegenhet i seksuelle situasjoner og en økning i seksuell unngåelse (Wiederman, 2012). Cash et al. (2004) fant også at menn som har et negativt syn på egen kropp utviste større motvilje for å vise frem kroppen sin under sex og en mindre sannsynlighet for å oppnå orgasme.

Studier på genitalt kroppsilde indikerer at menn har mer positive oppfatninger av egne kjønnsorganer sammenlignet med kvinner (Ålgars et al., 2011; Morrison et al., 2005;

Reinholtz & Muehlenhard, 1995). Likevel er det også funnet indikasjoner på at også menn, i likhet med kvinner, opplever å ha bekymringer rundt sitt genitale utseende (Tiggemann et al., 2008; Martins et al., 2008; Bramwell & Morland, 2009; Schick et al., 2010). Disse bekymringene viser seg i form av negative følelser rundt egen seksuelle attraktivitet, uavhengig av seksuell orientering (Amos & McCabe, 2016).

En amerikansk studie tok i bruk “The Female Genital Self-Image Scale (FGSIS)” på et utvalg av 2000 amerikanske kvinner fra 18-60 år, for å undersøke genitalt kroppsbilde (Herbenick et al., 2011). Forfatterne fant at rundt 75 % av kvinnene var “enige” eller “veldige enige” i utsagnene om genitalier som ble presentert (f.eks. “jeg ville følt meg komfortabel med at en seksualpartner fikk se genitaliene mine” eller “jeg er tilfreds med utseende på mine genitalier”). Ålgars et al. (2011) fant til sammenligning i sin studie at 54,9 % av kvinnene var fornøyde med sitt genitale utseende. Blant de mannlige respondentene rapporterte 68,1 % at de var fornøyde med penisstørrelsen sin. Samtidig oppgav nesten halvparten av mennene at de var enige eller delvis enige i at de skulle ønske at penisen deres var større.

Gaither et al. (2017) fant i en ny studie at ca. 85 % av menn rapporterte om genital tilfredshet, mens 14 % rapporterte om misnøye med eget kjønnsorgan. I studien til Gaither et al., kunne dog mennene rapportere at de ønsket en større penis, men likevel oppgi tilfredshet med eget kjønnsorgan. Dette var i de tilfellene hvor respondentene samtidig rapporterte å være fornøyde med glans eller utseendet på testikler. Selv om majoriteten av forskning på menns genitale kroppsbilde har vært rettet mot penisstørrelse, viser studier at andre faktorer også er av betydning. For eksempel har forskere funnet at misnøye med forhud på penis (f.eks. overflødig forhud eller forhud som er vanskelig å trekke tilbake) er en viktig grunn til at mange menn velger å gjennomføre omskjæring i voksen alder (Masood et al., 2005).

Til sammen tilsier dette at misnøye med genitalt utseende er utbredt og noe som forekommer hos begge kjønn.

Kjønnsforskjeller i generelt kroppsbilde og genitalt kroppsbilde kan delvis forklares av *objektiviseringsteorien* (Fredrickson & Roberts, 1997). Kvinner som erfarer en holdning om at deres kropp kan observeres og evalueres som objekter vil kunne bli selvobjektiverende, slik at de utvikler en tendens til å vurdere eget utseende fra et ytre perspektiv. De fleste kvinner opplever objektivisering for første gang i ungdomstiden, som et resultat av de fysiske forandringene de opplever i tenårene (Frederickson & Roberts). Da samfunnets skjønnhetsidealer er uoppnåelig for mange, med retusjerte bilder og et snevert mangfold, vil kvinner kunne stå i fare for å utvikle kroppsmisnøye, angst og skam. I senere tid har det blitt

et større søkelys på at også mannskroppen objektiviseres i økende grad (Diedrichs, 2012), spesielt kroppene til homofile menn (Martins et al., 2007)

Det meste av forskningen på generelt og genitalt kroppsbilde baserer seg på heterofile menn og kvinner, noe som gjør at funnene ikke nødvendigvis er generaliserbare til individer med annen seksuell orientering. Det er naturlig å tenke at det innad og mellom ulike miljøer kan finnes ulike kroppsidealer, samt at det vil være subkulturelle forskjeller i synet på seksualitet. Det blir dermed viktig å se etter forskjeller i genitalt kroppsbilde og seksuelle erfaringer og fantasier hos individer med ulik seksuell orientering.

Seksuell orientering, generelt og genitalt kroppsbilde

American Psychological Association (2008) definerer seksuell orientering som “an enduring pattern of emotional, romantic and/or sexual attractions to men, women or both sexes”. Seksuell orientering dreier seg med andre ord om hvilke(t) kjønn man blir forelsket i, seksuelt tiltrukket av og ønsker å danne et parforhold med (Almås, u.å.). Likevel kan begrepet kjønn bety så mangt i dagens samfunn, og en mer presis definisjon kan dermed være at seksuell orientering handler om *hvem* man forelsker seg i, *hvem* man blir seksuelt tiltrukket av og *hvem* man ønsker å etablere parforhold med (Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet, 2015).

Forskning som har undersøkt kroppsbilde hos henholdsvis homofile og heterofile individer har vist inkonsistente funn (Morrison & McCutcheon, 2012). Noen studier har funnet at kroppsbildeevaluering og/eller investering ikke varierer som en funksjon av seksuell orientering (Beren et al., 1996; Striegel-Moore et al., 1990), mens mye annen empirisk forskning indikerer at heterofile kvinner og homofile menn i større grad opplever misnøye med utseende på egen kropp, sammenlignet med heterofile menn og lesbiske kvinner (Frederick & Essayli, 2016; Alvy, 2013).

Peplau et al. (2009) fant at heterofile menn som vurderte eget utseende mer positivt, rapporterte at kroppsbildet hadde flere positive effekter på livskvaliteten og sexlivet deres, samt at de var mer villige til å vise frem kroppen sin under seksuell aktivitet, sammenlignet med homofile menn, lesbiske kvinner og heterofile kvinner. Det var betydelig forskjell mellom heterofile menn og homofile menn når det gjaldt kroppsmisnøye, men forfatterne fant ikke samme forskjell ved sammenligning av heterofile kvinner og lesbiske kvinner. Dette tydet på at homofile menn var mer sårbare for å utvikle kroppsmisnøye, sammenlignet med heterofile menn, som igjen kunne få konsekvenser for deres seksualliv.

Flere studier har kunnet knytte kroppsmisøye eller kroppsbilde med ulike aspekter ved seksualitet hos personer med ulik seksuell orientering. Shepler et al. (2018) fant at kroppsbilde var en av faktorene som kunne predikere seksuell tilfredshet i et utvalg LGBT kvinner og menn. Moreno-Domínguez et al. (2019) fant ingen forskjeller blant kvinner med ulik seksuell orientering når det gjaldt kroppsmisnøye eller seksuell misnøye, men fant at bekymringer rundt egen kropp hadde mindre påvirkning på seksuell misnøye hos lesbiske kvinner, sammenlignet med heterofile og bifile kvinner. En studie basert på et utvalg bifile kvinner fant en sammenheng mellom et mer positivt kroppsbilde og høyere grad av seksuell tilfredshet og seksuell aktivitet (Zamboni et al., 2007).

For homofile og bifile menn fant Levitan et al. (2019) støtte for at et økt driv for en muskuløs kropp og en lavere affektiv kroppsselvtilitt kunne predikere erektil dysfunksjon. De fant også støtte for at negativt kroppsbilde i seksuelle situasjoner og evaluerende kroppsmisnøye kunne sees i sammenheng med prematur ejakulasjon.

Det er betydelig mindre empirisk forskning som sammenligner forskjeller i genitalt kroppsbilde og seksuell orientering, og som knytter dette til seksualitet, sammenlignet med generelt kroppsbilde. Amos & McCabe (2016) fant i sin studie at et positivt genitalt selvbilde predikerte høyere selvoppfattet seksuell attraktivitet, uavhengig av kjønn og seksuell orientering. Dette indikerer at både kvinner og menn, uavhengig av deres seksuelle orientering, har større sannsynlighet for å føle seg selvsikre som seksuelle partnere, og igjen føle seg mer seksuelt attraktive, når de er tilfredse med sitt genitale utseende.

Forfatterne fant at assosiasjonen mellom genitalt kroppsbilde og seksuell selvtilitt var sterkere blant heterofile menn, sammenlignet med homofile menn (Amos & McCabe, 2016). De foreslo derfor at tilfredshet med genitalt utseende kan spille en større rolle for heterofile menns seksuelle selvtilitt, enn for homofile menns seksuelle selvtilitt. Dette ble ansett som et overraskende funn, da forskning har vist at homofile menn har større sannsynlighet for å oppleve kroppsmisnøye og negative konsekvenser av dette (Morrison et al., 2004). Disse funnene kan dermed peke i retning av at heterofile menn i større grad assosierer genitalt utseende med deres evne til å gi deres partner seksuell nytelse enn det homofile menn gjør.

Det ble også funnet forskjeller mellom heterofile og lesbiske kvinner, i form av spesifikke forskjeller i styrken på assosiasjonen mellom både genitalt selvbilde og seksuell selvtilitt med selvoppfattet seksuell attraktivitet. Begge assosiasjonene var sterkere hos de heterofile kvinnene. Disse forskjellene kunne muligens forklares av at menn legger større vekt på fysisk utseende hos sine partnere (Li et al., 2002; Li & Kenrick, 2006), som igjen vil føre til at heterofile kvinner med større sannsynlighet vil bli påvirket av bekymringer

rundt utseende, som for eksempel genitalt utseende, enn lesbiske kvinner. Forfatterne tenkte også at forskjellene kunne forklares av at media og sosiokulturelle påvirkninger har vist å ha større effekt på heterofile kvinners tilfredshet med sitt generelle utseende, sammenlignet med lesbiske kvinner, og at denne påvirkningskraften også vil være gjeldende for genital tilfredshet (Huxley et al., 2014).

Til sammen tyder deler av empirisk forskning på generelt og genitalt kroppsbilde at det er mindre forskjeller mellom heterofile og lesbiske kvinner, enn det er mellom heterofile og homofile menn. Det fremkommer tendenser til at homofile menn har et dårligere generelt kroppsbilde enn heterofile menn, men forskningen på genitalt kroppsbilde er begrenset, noe som gjør det vanskelig å konkludere angående dette. Noen studier peker i retning av at lesbiske kvinner har et bedre generelt kroppsbilde og genitalt kroppsbilde enn heterofile kvinner, men også her er empirien inkonsistent og begrenset.

Kroppsbilde og seksualitet

Forskning på sammenhengen mellom kroppsbilde og seksualitet har hovedsakelig undersøkt kroppsbildets rolle relatert til seksuell funksjon og tilfredshet (se f.eks. Woertman & van den Brink, 2012). Wiederman (2012) fant støtte for at kvinner og menn som rapporterte større grad av selvbevissthet omkring eget kroppsbilde under fysisk intimitet med en partner, også rapporterte flere problemer med seksuell fungering. Det var problemer i form av færre orgasmer, større aversjon og mindre lyst på sex, mindre opphisselse, samt større grad av angst i forbindelse med sex. Tett knyttet til seksuell fungering er seksuell tilfredshet, hvor blant annet to studier har funnet sammenhenger mellom et positivt kroppsbilde og økt seksuell tilfredshet (Træen, et al., 2016; Kvaalem et al., 2018). Før vi går nærmere inn på forskning om sammenhengen mellom generelt- og genitalt kroppsbilde og seksuelle erfaringer, vil vi ta for oss begrepets innhold og si noe mer om hva som menes med seksuelle erfaringer.

Seksuelle erfaringer

Seksuelle erfaringer kan defineres som spesifikk seksuell atferd som personer har vært med på (Noorishad et al., 2019). Forskning tyder på at unge jenter er mer seksuelt erfarne enn unge gutter. Mattebo et al. (2014) fant at blant 16 åringer var det en høyere andel av jenter som hadde erfaringer med samleie, oralsex og analsex. Dette var i tråd med tidligere forskning (Häggström-Nordin et al., 2005; Häggström-Nordin et al., 2011).

I en studie av Noorishad et al. (2019) ble det spurt om hvor vanlig ulike typer av seksuelle aktiviteter var. Det å motta oralsex og gi oralsex var blant de seksuelle erfaringene som falt innenfor kategorien “typisk”. Å ha sex utendørs og å bli dominert av noen under seksuell aktivitet, var blant erfaringer som falt innenfor kategorien “vanlig”. I kategorien “mindre vanlig” var erfaringer som å dominere andre ved seksuell aktivitet, å bruke objekter for stimulering (f.eks. vibrator), å ha analsex, bli bundet/binde andre opp, og å bli påført smerte for felles nytelse. Seksuelle erfaringer som å ha sex med to personer på en gang, å ha sex med noen i motsetning til egen seksuell orientering, og å påføre andre smerte for felles nytelse, havnet innenfor kategorien “uvanlig”. Ingen av de 43 aktivitetene respondentene ble presentert for kunne kategoriseres som “sjeldne”, og forfatterne fant få kjønnsforskjeller.

Flere studier tyder på at seksuelle erfaringer kan knyttes til pornografibruk. Mattebo et al. (2014) fant at blant gruppen av jenter og gutter som så på pornografi, så rapporterte en tredjedel av disse at de hadde testet ut seksuelle aktiviteter etter inspirasjon fra det de hadde sett. De vanligste seksuelle aktivitetene som var blitt testet ut etter inspirasjon fra pornografi var vaginalt samleie, og deretter kom oralsex, analsex og gruppesex. Forfatterne fant ingen forskjeller mellom guttene og jentene her.

Donevan & Mattebo (2017) fant i sin studie, basert på 18 år gamle gutter, at de som hadde et hyppig bruk av pornografi hadde større sannsynlighet for å ha erfaring med en rekke seksuelle aktiviteter, som for eksempel å gi eller motta oralsex. De fant også at guttene med hyppig bruk av pornografi hadde større sannsynlighet for tidligere seksuell debut og for å ha testet ut aktiviteter som de hadde sett i pornografiske filmer. Disse aktivitetene inkluderte vaginalt samleie, oralsex og analsex. Dette kan tyde på at pornografi i størst grad inspirerer de unge til å prøve ut normative seksuelle aktiviteter og aktiviteter med evolusjonære fordeler (ref. Noorishad et al., 2019).

Generelt og genitalt kroppsbilde ved seksuell aktivitet

Litteraturen knyttet til seksuell atferd og erfaringer har et begrenset omfang og omhandler først og fremst seksuell risikoatferd, som ubeskyttet sex, tilfeldig sex og flere sexpartnere (Gillen et al., 2018). Kroppsbilde har vist å spille en viktig rolle for kvinners selvtillit og trygghet i både romantiske forhold og seksuelle interaksjoner (Littleton et al., 2005). Kvinner som var misfornøyde med deres fysiske utseende rapporterte mindre grad av selvsikkerhet i seksuelle interaksjoner, med større grad av engstelse omkring intimitet, i tillegg til at de var mer usikre på egen kropp ved samleie. For eksempel, en studie om generelt kroppsbilde og seksuell aktivitet fant at kvinner som var tilfredse med utseende på

egen kropp rapporterte mer seksuell aktivitet, initiering til sex, hyppigere sex med lyset på og utprøvelse av nye seksuelle aktiviteter, sammenlignet med kvinnene som var mindre tilfredse med egen kropp (Ackard et al., 2000).

Vi har tidligere vist at uriktige medierepresentasjoner og et lite mangfoldig sammenligningsgrunnlag har blitt koblet til at kvinner og menn kan utvikle misnøye med eget genitale utseende (Lever et al., 2006; Braun, 2005). Slik genital misnøye har vist seg å kunne ha innvirkning på kvinners seksuelle selvtillit og seksuelle velvære (Schick et al., 2010), mens det er vist å kunne knyttes til utviklingen av angst for seksuelle prestasjoner hos menn (Herbenick et al., 2013). Forholdet mellom genitalt kroppsbilde og seksuelle erfaringer har blitt studert i mye mindre grad, men noen studier har vist at genitalt kroppsbilde kan relateres til seksuell atferd (Herbenick et al., 2011; Gaither et al., 2017).

Ålgars et al. (2011) fant for eksempel at høyere nivåer av tilfredshet med genitalt utseende kunne knyttes til høyere frekvens av seksuell atferd og bedre seksuell funksjon hos både kvinner og menn. Resultatet for kvinner indikerte at tilfredshet med genitalt utseende kunne knyttes til høyere frekvens av vaginalt samleie, analt samleie, oralsex, seksuelle fantasier, kyssing og kjærtegn. Blant menn ble det funnet sammenhenger mellom tilfredshet med genitalt utseende og frekvensen av vaginalt samleie, oralsex, kyssing og kjæling. Dette er i tråd med Gaither (2017) som fant at misnøye med genitalene kunne relateres til en nedgang i hyppighet av seksuell aktivitet, som oralsex og penetrerende vaginalsex hos menn.

Til sammen indikerer dette at positive selvevalueringer av egne kjønnsorganer gir et bedre selvbilde, noe som medfører en form for trygghet i seksuelle møter, som igjen vil gi flere erfaringer. En annen forklaring kan være at flere seksuelle erfaringer i seg selv gir et bedre genitalt selvbilde, som en form for bekreftelse på at egne kjønnsorganer er attraktive.

I en studie basert på et amerikansk utvalg av voksne kvinner og menn fant Herbenick et al. (2017), at flere av respondentene vurderte flere typer av seksuell atferd som appellerende enn hva de selv hadde utført. Dette tyder på, som i studien til Noorishad et al. (2019), at de seksuelle ønskene eller fantasiene individet har, ikke nødvendigvis kan overføres til det virkelige liv. Felles for disse studiene var dog at de mest vanlige seksuelle erfaringene var, som de seksuelle fantasiene, de som ikke falt utenfor samfunnets normer. Dermed kan en tenke seg at genitalt kroppsbilde også vil ha en sammenheng med seksuelle fantasier.

Seksuelle fantasier

I litteraturen i dag defineres seksuelle fantasier som indre bilder av ens ønsker, lyster og preferanser knyttet til seksuelle opplevelser (Allen, 2015). Det kan være tanker, følelser eller bilder som personer opplever som opphissende eller erotiske (Noorishad et al., 2019). Seksuelle erfaringer er, sammen med seksuelle fantasier og seksuelle interesser, viktige aspekter av seksuell uttrykkelse (Noorishad et al.). Moreault (1978, ref. i Davidson & Hoffman, 1986), rapporterte en sammenheng mellom grad av seksuell erfaring, i form av masturbasjon eller samleie, og nivå av opphisselse og hyppighet av seksuelle fantasier. Det ble derfor diskutert hvorvidt et individs seksuelle erfaringer kan bidra til å styrke den strukturelle bakgrunnen for seksuelle fantasier og potensialet for opphisselse (Davidson & Hoffman, 1986).

Til å begynne med ble seksuelle fantasier sett på som en seksuell dysfunksjon eller et seksuelt avvik i litteraturen. Freud (1963, ref. i Davidson & Hoffman, 1986), beskrev seksuelle fantasier som en undertrykkelse av ens lyster og blokkering av det seksuelle instinkt, noe som kunne medføre psykopatologi som psykose eller nevrose.

En av de første som argumenterte for at seksuelle fantasier ikke var å anse som et avvik, var Eidelberg (1945, ref. i Davidson & Hoffmann, 1986) som fordret en aksept av seksuelle fantasier som noe ufarlig. Etersom synet på seksuelle fantasier ble endret, fra et tegn på psykopatologi til et sunt utløp for erotiske tanker, ble også forskningen i større grad rettet mot normalutvikling og basert på ikke-kliniske utvalg. Forskning har vist at så mye som 95% av menn og kvinner i alle aldersgrupper har seksuelle fantasier (Davidson, 1985; Leitenberg & Henning, 1995).

Det argumenteres for at seksuelle fantasier kan knyttes til seksuelle erfaringer, da det er funnet støtte for at personer med varierte seksuelle erfaringer også har mer varierte seksuelle fantasier (Leitenberg & Henning, 1995). Det kan tenkes at seksuelle erfaringer med andre kan påvirkes av fantasier, men hvilke fantasier individet har kan også påvirkes av hva som tidligere har blitt gjort, sett eller lest om (Leitenberg & Henning).

Gjennom forskning er det vist at seksuelle fantasier kan deles inn i fire ulike kategorier: intime (f.eks. oralsex, lidenskapelig kyssing), utforskende (f.eks. promiskuøs sex), sadomasochistiske (f.eks. tvungen sex, bruk av vold) og upersonlige (f.eks. sex med fremmede) (Wilson & Lang 1981). Wilson og Lang fant i sin studie at menn rapporterte dobbelt så mange fantasier sammenlignet med kvinner. Menn opplevde alle de fire typene av fantasier oftere enn det kvinner gjorde, og både kvinner og menn opplevde flest intime fantasier.

Noorishad et al., (2019) fant at seksuelle fantasier var i større grad assosiert med seksuelle interesser enn med de rapporterte seksuelle erfaringene. Dette tyder på at et individs fantasier ikke nødvendigvis kan overføres til det virkelige liv. Det kan skyldes ulike hindringer eller et manglende ønske om å gjøre fantasien til virkelighet.

Jones & Barlow (1990) indikerte i sin studie at det var en assosiasjon mellom seksuelle fantasier og pornografi, i form av at fantasiene man har påvirkes av det man ser eller leser om. I tråd med dette hadde Ellis & Symons (1990) i sin studie en hypotese om at ulike former for erotika (pornografi og romantiske noveller) kunne predikere hvilken type seksuelle fantasier kvinner og menn opplever. Forfatterne fant at menns fantasier var av den eksplisitte og anonyme typen, lignende det som fremstilles i pornografi. Kvinnens seksuelle fantasier handlet derimot oftere om at kvinnene var mottakere av seksuell atferd, noe som ofte fremstilles i romantiske noveller.

Mattebo et al. (2014) fant i sin studie at blant de ungdommene som hadde sett på pornografi, var det ingen forskjeller mellom jentene og guttene når det gjaldt hvilke seksuelle aktiviteter de fantaserte om, selv om gutter fantaserte oftere enn jenter. Blant de som hadde sett på pornografi var det heller ingen kjønnsforskjeller når det gjaldt de seksuelle aktivitetene de hadde blitt inspirert til å teste ut etter å ha sett på pornografi.

Frekvensen av fantasier er vist å kunne knyttes til grad av kroppstilfredshet (Andersen & LeGrand, 1991). I studien fant forfatterne at kvinner med negative oppfatninger av kroppen sin opplevde færre seksuelle fantasier og mindre seksuell aktivitet, enn kvinner som hadde mer positive oppfatninger av kroppen sin. Woertman & van den Brink (2012) fant i tråd med dette at det å ha flere positive følelser om kroppen sin kunne predikere flere seksuelle fantasier i sin helhet. Empirien som knytter sammen genitalt kroppsbilde og seksuelle fantasier er mangelfull, men på bakgrunn av disse resultatene kan det tenkes at positive følelser og tanker angående egne genitalier også vil kunne føre til flere fantasier.

Problemstillinger

For å oppsummere, gir tidligere forskningslitteratur på generelt og genitalt kroppsbilde indikasjoner på at negativt kroppsbilde kan få konsekvenser for ens seksualitet. Frem til i dag er det temaer innenfor seksuell fungering og seksuell tilfredshet som har fått mest empirisk oppmerksomhet. Lite forskning er gjort på menneskers kroppsbilde i sammenheng med seksuelle erfaringer og seksuelle fantasier. Mer spesifikt, er det gjort enda mindre forskning på genitalt kroppsbilde i samme kontekst. Litteraturen tyder på at begrensninger på egen seksualitet kan være en konsekvens av negativt kroppsbilde. Hvis det

er slik at negativt kroppsbilde er forbundet med lavere forekomst av orgasmeopptilnåelse, reiser det spørsmål om forskjeller i genitalt kroppsbilde får betydning allerede før klimaks. På tidspunktet for publisering av denne studien er vi ikke kjent med at det er gjort noe empirisk forskning på forskjeller i genitalt kroppsbilde og seksuell utfoldelse, i form av seksuelle erfaringer og fantasier.

Formålet med den foreliggende studien er å besvare følgende spørsmål:

1. Er det forskjell i genitalt kroppsbilde delt på kjønn og seksuell orientering?
2. Er det forskjell i genitalt kroppsbilde fordelt på kjønn og seksuell orientering:
 - a) mellom grupper med og uten erfaring av ulike typer seksuell aktivitet?
 - b) mellom grupper med og uten fantasier om ulike typer seksuell aktivitet?
3. Predikerer genitalt kroppsbilde det å ha hatt erfaring eller fantasier om ulike former for seksuell aktivitet, kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønn og seksuell orientering?

Metode

Denne oppgaven baserer seg på prosjektet "Seksualitet og unge voksne" ledet av professor Bente Træen fra år 2013. Studien ble gjennomført i regi av Psykologisk Institutt ved Universitetet i Oslo.

Utvalg

En nettbasert spørreundersøkelse ble besvart av et utvalg psykologistudenter fra Universitetet i Oslo ($n = 387$), sosiologistudenter fra Uppsala Universitet i Sverige ($n = 217$) og medlemmer av den norske organisasjonen Skeiv Ungdom ($n = 183$) våren 2013. Undersøkelsen inkluderte også et utvalg av Cupido-lesere, men dette utvalget er ikke inkludert i denne studien da disse deltakerne var en del eldre enn de andre tre utvalgene. Av det totale utvalget ($n = 787$) var majoriteten (70.0%) av deltakerne kvinner, 21.2% var menn og 8,8% rapporterte å ha identiteten "annet" eller er ukjente. Av hensyn til videre analyser er utvalget begrenset til kvinner og menn. Blant deltakerne i undersøkelsen var det 65,7% som identifiserte seg som heterofile og 26,9% som homofile/bifile.

Det var flest deltakere i aldersgruppen 23-26 år (40.7%), 31.9% var 27-31 år og færrest deltakere mellom 18-22 år (21.7%). Gjennomsnittsalderen for det totale utvalget var 24.1 år ($SD = 3.1$, range = 18-31 år). Det var ingen kjønnsforskjeller i aldersfordeling. I kartlegging av hovedsysselsetting var 79.7% av respondentene studenter og 10,2% var yrkesaktive. Med hensyn til partnerstatus, oppga 29,9% av respondentene at de levde sammen med en partner, 21,6% var i et fast forhold men bodde ikke sammen, 26,4% var single, men hadde vært i et fast forhold tidligere og 14,2% var single uten å ha vært i et fast forhold. Se Tabell 1 for informasjon om antall partnere og pornografibruk.

Prosedyre

Invitasjonen til å delta i undersøkelsen ble sendt på e-post til studenter i Oslo og Uppsala, samt medlemmer av Skeiv Ungdom. E-posten inneholdt en direkte lenke til spørreskjemaet på www.surveymonkey.no og alle deltakerne mottok én påminnelse om å fullføre besvarelsen. Undersøkelsen bestod av spørsmål relatert til sosiodemografisk bakgrunn, kroppsbilde, holdninger til ulike uttrykk for seksualitet, seksuelle erfaringer og fantasier, seksuell selvfølelse, og pornografibruk. Totalt 166 spørsmål.

Måleinstrumenter

Generelt kroppsbilde ble i denne studien målt ved hjelp av syv spørsmål fra delskalaen "Apperance Evaluation", hentet fra "Multidimensional Body-Self Relation Questionnaire" (Brown et al., 1990). Skalaen består av 7 ledd der deltakerne ble bedt om å angi i hvilken grad de var uenige eller enige i følgende utsagn: "Kroppen min er seksuelt tiltrekkende", "Jeg liker utseendet mitt slik det er, "De fleste vil synes at jeg ser bra ut", "Jeg liker utseendet mitt uten klær", "Jeg liker måten klærne mine passer meg på", "Jeg misliker utseendet på kroppen min" og "Jeg er fysisk lite attraktiv". Svaralternativene var angitt som en Likert-skala fra 1 = "Helt uenig" til 5 = "Helt enig". Svarene på de negative leddene ble reversert og et gjennomsnitt beregnet hvor høy skåre indikerer fornøydhetsgrad med utseende og kropp. I den denne studien var Cronbach's alpha = .90.

Videre ble tilfredshet med *genitalt kroppsbilde* blant deltakerne målt ved bruk av spørsmålet "Jeg liker utseende på kjønnsorganene mine", hvor utsagnet ble evaluert på en Likert-skala fra 1 = "Helt uenig" til 5 = "Helt enig".

Seksuelle erfaringer ble målt ved hjelp av spørsmålet "Har du vært med på noen av de følgende seksuelle aktivitetene?". Deltakerne ble bedt om å markere for alle seksuelle aktiviteter de har vært med på, selv om det bare var én gang (1= krysset av og 0 = har ikke krysset av). De seksuelle aktivitetene som var inkludert i undersøkelsen var: "Gruppesex (hatt sex med to eller flere personer på samme tid)", "Utført oralsex på kvinnelig partner", "Utført oralsex på mannlig partner", "Fått oralsex av kvinnelig partner", "Fått oral sex av mannlig partner", "Blitt analt stimulert med fingre, munn eller gjenstand", "Analt stimulert din partner med fingre, munn eller gjenstand", "Hatt analt samleie (penis i endetarmen) - aktiv rolle", "Hatt analt samleie (penis i endetarmen) - passiv rolle", "Hatt sex med en person av samme kjønn", "Seksuelle rollespill", "Sex som innebærer å binde opp", "Hatt sex som frivillig inkluderer råhet og/eller smerte", "Hatt sex kledd i det motsatte kjønns klær", "Sex på offentlige steder", "Brukt sex-leketøy (dildo, vibrator, osv.)", "Ingenting av det ovenfor nevnte".

I de videre analysene har vi ekskludert variablene: "Utført oralsex på kvinnelig partner", "Utført oralsex på mannlig partner", "Analt stimulert din partner med fingre, munn eller gjenstand", "Hatt analt samleie (penis i endetarmen) – aktiv rolle", "Seksuelle rollespill", "Sex i det motsatte kjønns klær" og "Ingenting av det ovenfor nevnte". Bakgrunnen for det er at egne genitalia tenkes å være mindre synlig ved ovenfornevnte seksuelle aktiviteter. Utseendet på partners genitalia er mindre relevant i besvarelsen av vår problemstilling og derfor utelatt fra de videre analysene.

Seksuelle fantasier. Basert på den samme rekken med seksuelle aktiviteter som nevnt ovenfor, ble deltakerne bedt om å besvare "Hvilke av de seksuelle aktivitetene listet opp under kunne du tenke deg å være med på i dag?". De ble så bedt om å markere for alle seksuelle aktivitetene på listen som de *kunne tenke seg* å være med på (skåret 1 = krysset av og 0 = har ikke krysset av).

Kjønn ble målt med spørsmålet "Er du..?" og svaralternativene 1 = "Mann", 2 = "Kvinne" eller 3 = "Annet" (med presisering av eget kjønnsbegrep). Da antallet deltakere i denne gruppen var få ($N = 69$) besluttet vi å bare inkludere de som kategoriserte seg som menn eller kvinner.

Seksuell orientering ble kartlagt ved hjelp av spørsmålet "Betrakter du deg i dag som.." og svaralternativene 1 = "Homoseksuell/lesbisk", 2 = "Heteroseksuell", 3 = "Biseksuell" eller 4 = "Ikke som noen av alternativene ovenfor" med mulighet for presisering. Majoriteten av deltakerne identifiserte seg som heterofile ($N = 517$) og andelen individer med homoseksuell/lesbisk ($N = 107$) eller biseksuell orientering ($N = 105$) representerer to mindre grupper. Vi besluttet derfor å slå sammen kategoriene "Homofil/Lesbisk", "Biseksuell" og "Annet" til en dikotom variabel for seksuell orientering, kategorisert som 1 = "Heterofil" og 2 = "Homofil/Bifil".

Pornografibruk blant deltakerne ble målt gjennom spørsmålet "Har du noen gang sett pornografisk materiale?" med svaralternativene "Ja" og "Nei". De som svarte "Ja" på dette spørsmålet, ble spurt om frekvensen av sitt pornografibruk, "Hvor ofte har du sett pornografi i løpet av de siste 12 månedene?". De mulige svaralternativene strekker seg fra 1 = "Aldri" til 8 = "Daglig".

Antall partnere hos respondentene ble kartlagt ved hjelp av spørsmålet: "I løpet av hele livet, hvor mange mennesker har du hatt vaginalt, oralt eller analt samleie med - selv om det bare var en gang?".

Statistiske analyser

Analyse av dataene ble gjort ved hjelp av programmet IBM SPSS Statistics 26. Til å begynne med ble datamaterialet undersøkt for å utelukke eventuelle brudd på forutsetningene for valgt metode, som skjevfordeling og uteliggere. De kontinuerlige variablene var normalfordelte, og ekstremverdier er ekskludert fra de videre analysene.

Innledningsvis ble det gjennomført deskriptive analyser for å gi en nærmere beskrivelse av utvalget, ved hjelp av frekvenser, gjennomsnitt og krysstabeller. For å undersøke eventuelle forskjeller i gjennomsnitt mellom grupper ble det benyttet t-tester for

uavhengige utvalg. Først ble gruppeforskjellene i generelt- og genitalt kroppsbylde testet på kjønns og seksuell orientering. For å undersøke hvorvidt det er en statistisk sammenheng mellom genitalt kroppsbylde og generelt kroppsbylde, pornografibruk og antall partnere ble det benyttet bivariat korrelasjonsanalyse. Deretter ble det benyttet t-tester for å undersøke eventuelle forskjeller i genitalt kroppsbylde mellom grupper som har eller ikke har erfaring med ulike typer seksuell aktivitet, delt på kjønns og seksuell orientering. Den samme prosedyren ble gjentatt for å undersøke om det var forskjeller i genitalt kroppsbylde blant grupper som har eller ikke har fantasier om ulike typer seksuell aktivitet.

I denne studien er faktorer som kjønns og seksuell orientering undersøkt hver for seg, da det kan tenkes at kjønns på partner er av betydning for hvor komfortabel individet er i fremvisningen av egne genitalier. Det er mulig at personer av samme kjønns er mindre blyge eller sjenerte i tilfeller hvor begge parter har den samme form for kjønnsorgan. På en annen side kan samme form for kjønnsorgan skape ytterligere grunnlag for sammenligning. Tidligere litteratur argumenterer for tilfeller av kjønnsforskjeller og forskjeller mellom individer av ulik seksuell orientering, som nevnt i introduksjonen ovenfor. For å ikke tilsløre eventuelle forskjeller mellom grupper av ulik seksuell orientering eller kjønns, har vi valgt å se på resultatene hver for seg.

Videre ble det benyttet multipel logistisk regresjonsanalyse for å undersøke om genitalt kroppsbylde predikerte erfaring med ulike former for seksuell aktivitet, kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønns og seksuell orientering. De samme analysene ble utført for å undersøke om genitalt kroppsbylde predikerte fantasier om ulike former for seksuell aktivitet, kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønns og seksuell orientering.

Da formålet med denne studien er å undersøke sammenhenger mellom genitalt kroppsbylde og seksuelle erfaringer og fantasier, er det kontrollert for tredjevariabler som antall partnere og pornografibruk. Dette er faktorer som kan tenkes å forklare eventuelle sammenhenger med seksuelle erfaringer og fantasier, noe som potensielt kan skjule effekten av genitalt kroppsbylde alene.

Resultater

Fordeling av sosiodemografiske karakteristikk ved utvalget, antall partnere og forekomst av pornografibruk er presentert i Tabell 1. Gruppeforskjellene i fordelingene ble testet på kjønn og seksuell orientering.

Tabell 1.

Sosiodemografiske karakteristikk (n = 787) testet med Chi square mellom kjønn og seksuell orientering.

Variabel	Kjønn		Seksuell orientering					
	Kvinner (n = 551)	Menn (n = 167)	Heterofil (n = 517)		Homofil/ Bifil (n = 212)		X ²	Phi/ Cramer's V
	% (n)	% (n)	X ²	Phi/ Cramer's V	% (n)	% (n)	X ²	Phi/ Cramer's V
Kvinner	-	-	-	-	82.0 (423)	63.1 (125)		
Menn	-	-	-	-	18.0 (93)	36.9 (73)	24.48***	-.20
<u>Alder</u>								
18-22 år	21.2 (117)	25.7 (43)			22.1 (114)	24.1 (51)		
23-26 år	43.2 (238)	45.5 (76)			44.7 (231)	40.6 (86)		
27-31 år	35.6 (196)	28.7 (48)	3.09		33.3 (172)	35.4 (75)	1.05	-
<u>Sysselsetting</u>								
Student	89.4 (487)	78.4 (131)			93.4 (479)	68.9 (144)		
Yrkesaktiv	8.8 (48)	19.8 (33)			5.8 (30)	25.8 (54)		
Annet	1.8 (10)	1.8 (3)	15.24***	.15	0.8 (4)	5.3 (11)	15.24***	.15
<u>Partnerstatus</u>								
Singel	14.1 (77)	19.1 (31)			12.8 (65)	22.4 (47)		
Singel, hatt fast forhold før	25.7 (140)	37.0 (60)			27.2 (138)	31.4 (66)		
Fast forhold	26.4 (144)	14.2 (23)			24.8 (126)	20.0 (42)		
Samboer/gift	33.8 (184)	26.9 (48)	16.29***	.15	35.2 (179)	26.2 (55)	14.90**	.14
<u>Antall partnere</u>								
0	9.5 (44)	11.6 (16)			10.3 (44)	9.2 (17)		
1	10.6 (49)	11.6 (16)			11.2 (48)	9.8 (18)		
2-5	28.4 (131)	23.9 (33)			27.9 (119)	25.5 (47)		
6-10	21.4 (99)	16.7 (23)			21.8 (93)	17.4 (32)		
11-20	19.0 (88)	13.8 (19)			19.2 (82)	14.1 (26)		
> 20	8.5 (51)	5.2 (31)	14.31*	.15	9.6 (41)	23.9 (44)	22.67***	.19
<u>Antall partnere siste 12 mnd</u>								
0	12.0 (56)	17.4 (24)			13.3 (57)	13.5 (25)		
1	53.4 (249)	42.0 (58)			53.7 (231)	42.2 (78)		
2-4	25.3 (118)	20.3 (28)			22.8 (98)	28.1 (52)		
> 4	9.2 (43)	20.3 (28)	17.25***	.17	10.2 (44)	16.2 (30)	8.79*	.12
<u>Sett pornografi</u>								
Ja	84.7 (387)	95.7			84.9	92.9		

		(133)			(361)	(159)		
Nei	15.3 (70)	4.3 (6)	11.59***	.14	15.1 (64)	7.1 (13)	7.21**	.11

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

Tabell 1 viser at flertallet av kvinner (28.4%) og menn (23.9%) i utvalget har hatt mellom 2-5 partnere totalt. Den samme tendensen sees hos heterofile (27.9%) og homofile/bifile (25.5%). Flertallet av kvinner (53.4%) og menn (42%) har hatt 1 partner de siste 12 måneder. Det har også heterofile (53.7%) og homofile/bifile (42.2%). Prosentandelen heterofile (9.6%) som har hatt flere enn 20 partnere totalt gjennom livet, er betydelig mindre sammenlignet med utvalget homofile/bifile (23.9%). Prosentandelen av menn (20.3%) som har hatt flere enn 4 partnere de siste 12 måneder, er over dobbelt så høy som for kvinner (9.2%). Den samme tendensen sees mellom homofile/bifile (16.2%) og heterofile (10.2%), med et noe mindre sprik i prosentandelen.

Videre viser Tabell 1 fordelingen av pornografibruk mellom menn og kvinner, samt mellom heterofile og homofile/bifile. Fordelingen viser at 15.3% av kvinnene i utvalget har ikke sett pornografi, mens 4.3% av mennene svarte det samme. Blant de heterofile oppgir 15.1% at de ikke har sett pornografi og 7.1% av de homofile/bifile svarer det samme.

Generelt og genitalt kroppsbilde

Forskjeller i gjennomsnittlig generelt- og genitalt kroppsbilde mellom menn og kvinner, samt heterofile og homofile/bifile er presentert i Tabell 2.

Tabell 2.

Forskjell i generelt og genitalt kroppsbilde mellom kvinner og menn, og mellom heterofile og

	Kjønn						Seksuell orientering					
	Kvinner		Menn		<i>t</i>	Cohen's <i>d</i>	Heterofil		Homofil/ Bifil		<i>t</i>	Cohen's <i>d</i>
	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)			<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)		
Generelt kroppsbilde	517	3.7 (0.9)	157	3.7 (0.8)	0.26	-	483	3.8 (0.8)	201	3.4 (0.9)	5.21***	0.45
Genitalt kroppsbilde	511	3.3 (1.1)	156	3.6 (1.1)	-3.05**	0.28	480	3.3 (1.1)	197	3.5 (1.2)	-2.18*	0.19

homofile/bifile.

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

Slik det fremkommer av Tabell 2 er det ingen signifikant forskjell i generelt kroppsbilde blant menn og kvinner i utvalget. Menn var signifikant mer tilfredse med utseende på egne genitalier ($M = 3.6$, $SD = 1.1$), sammenlignet med kvinner ($M = 3.3$, $SD = 1.1$; $p < .01$). Videre fremkommer det en signifikant forskjell i generelt kroppsbilde mellom heterofile og homofile/bifile, hvor heterofile gjennomsnittlig er mer fornøyde med kroppen sin ($M = 3.8$, $SD = 0.8$) sammenlignet med homofile/bifile ($M = 3.4$, $SD = 0.9$; $p < .001$). Når det gjelder genitalt kroppsbilde er forskjellen omvendt, da homofile/bifile er mer tilfreds med utseende på egne genitalia ($M = 3.5$, $SD = 1.2$) sammenlignet med heterofile ($M = 3.3$, $SD = 1.1$; $p < .05$).

Når kjønnsforskjeller i generelt og genitalt kroppsbilde ble analysert innad i de to gruppene av seksuell orientering, fant vi en signifikant kjønnsforskjell i genitalt kroppsbilde innad i den heterofile gruppen, $t(438) = 2.5$, $p = .013$, der menn var mer tilfredse med utseendet på eget kjønnsorgan ($M = 3.6$, $SD = 1.2$) sammenlignet med kvinner ($M = 3.2$, $SD = 1.1$). Det var ingen kjønnsforskjell i generelt kroppsbilde med hensyn til seksuell orientering, og ingen forskjell i genitalt kroppsbilde mellom homofile/bifile menn og kvinner.

Samvariasjoner

Statistiske sammenhenger mellom genitalt kroppsbilde, generelt kroppsbilde, antall partnere og pornografibruk er presentert i Tabell 3. Resultatet er illustrert med kjønn og seksuell orientering hver for seg.

Tabell 3.

Korrelasjoner mellom genitalt kroppsbilde, generelt kroppsbilde, antall partnere og pornografibruk innad i grupper av ulik seksuell orientering og kjønn.

			Generelt kroppsbilde	Antall partnere	Pornografibruk
Heterofil	<i>Kvinner</i> ($n = 396$)	Genitalt kroppsbilde	.33**	.06	.05
	<i>Menn</i> ($n = 84$)	Genitalt kroppsbilde	.30**	-.07	.03
Homofil/Bifil	<i>Kvinner</i> ($n = 113$)	Genitalt kroppsbilde	.39**	.22*	.04
	<i>Menn</i> ($n = 71$)	Genitalt kroppsbilde	.21	-.19	.02

Note: ** $p < .01$

Det ble funnet en statistisk signifikant positiv sammenheng mellom generelt og genitalt kroppsbylde blant heterofile ($r = .33, p < .01$) og homofile/bifile kvinner ($r = .39, p < .01$). Det samme gjelder for heterofile menn ($r = .30, p < .01$). Blant homofile/bifile menn var det ingen signifikant sammenheng mellom tilfredshet med egen kropp og utseende på egne genitalia. Videre sees en positiv sammenheng mellom genitalt kroppsbylde og antall partnere hele livet kun hos homofile/bifile kvinner ($r = .22, p < .05$) i utvalget. Tendensen for homofile/bifile menn er i omvendt retning, uten at dette resultatet er statistisk signifikant. Det var ingen signifikante sammenhenger mellom genitalt kroppsbylde og erfaring med pornografi for noen av gruppene.

Forskjell i genitalt kroppsbylde og erfaring med ulike typer seksuell aktivitet

Forskjellen i tilfredshet med utseende på egne kjønnsorganer mellom respondentene som har eller ikke har vært med på ulike seksuelle aktiviteter, er vist i Tabell 4. Seksuell orientering er presentert hver for seg innad hvert kjønn.

Tabell 4.
Gjennomsnittsforskjeller i genitalt kroppsbilde mellom grupper som har eller ikke har nevnte seksuelle erfaringer, delt på kjønn og seksuell orientering.

Seksuelle erfaringer		Kvinner								Menn							
		Heterofil				Homofil/Bifil				Heterofil				Homofil/Bifil			
Har du vært med på følgende..		<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>t</i>	Cohen's d	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>t</i>	Cohen's d	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>t</i>	Cohen's d	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>t</i>	Cohen's d
Gruppesex	Ja	24	2.9 (1.3)			33	4.0 (1.1)			8	3.1 (1.6)			23	3.7 (1.0)		
	Nei	372	3.3 (1.1)	1.49	-	80	3.4 (1.3)	-2.6*	-	76	3.6 (1.1)	1.16	-	48	3.7 (1.0)	1.49	-
Blitt analt stimulert av partner med fingre, munn eller gjenstand	Ja	175	3.4 (1.2)			50	3.8 (1.3)			21	3.8 (1.3)			51	3.6 (1.0)		
	Nei	221	3.1 (1.0)	-2.98**	0.27	63	3.4 (1.2)	-1.47	-	63	3.5 (1.1)	-1.02	-	20	3.7 (1.0)	0.29	-
Hatt analt samleie, passiv rolle	Ja	151	3.4 (1.1)			35	3.9 (1.2)			6	2.8 (1.5)			42	3.7 (1.0)		
	Nei	245	3.2 (1.1)	-1.92	-	78	3.4 (1.3)	-1.83	-	78	3.6 (1.1)	1.64	-	29	3.6 (1.0)	-0.45	-
Fått oralsex av kvinnelig partner	Ja	22	3.2 (1.1)			65	3.2 (1.3)			58	3.7 (1.2)			25	3.8 (1.0)		
	Nei	374	3.2 (1.1)	0.23	-	48	3.8 (1.2)	-2.68**	0.48	26	3.2 (1.1)	-1.87	-	46	3.5 (0.8)	-1.25	-
Fått oralsex av mannlig partner	Ja	308	3.3 (1.1)			77	3.7 (1.2)			10	3.6 (1.2)			52	3.6 (1.0)		
	Nei	88	2.9 (1.0)	-2.89**	0.38	36	3.3 (1.3)	-1.36	-	74	3.6 (1.5)	-0.05	-	19	3.7 (0.9)	0.47	-
Sex med samme kjønn	Ja	27	3.2 (1.2)			79	3.8 (1.1)			7	3.1 (1.6)			53	3.6 (0.9)		
	Nei	369	3.2 (1.1)	0.05	-	34	2.9 (1.4)	-3.67***	0.72	77	3.6 (1.1)	1.04	-	18	3.8 (1.0)	0.66	-
Sex som innebærer å binde opp	Ja	104	3.4 (1.2)			48	3.9 (1.0)			28	3.8 (1.2)			18	3.6 (1.0)		
	Nei	292	3.2	-1.71	-	65	3.3	-2.55*	-	56	3.5	-0.92	-	53	3.7	0.19	-

			(1.0)			(1.4)				(1.1)			(0.9)				
Sex med frivillig råhet/smerte	Ja	85	3.4 (1.2)			50	3.9 (1.1)			25	3.9 (1.3)		21	3.5 (1.2)			
	Nei	311	3.2 (1.1)	-1.28	-	63	3.3 (1.3)	-2.66**	0.50	59	3.5 (1.1)	-1.52	-	50	3.7 (0.9)	.086	-
Sex på offentlig sted	Ja	210	3.3 (1.1)			63	3.9 (1.0)			44	3.9 (1.1)			38	3.7 (0.9)		
	Nei	186	3.1 (1.0)	-1.81	-	50	3.2 (1.4)	-3.08**	0.58	40	3.3 (1.2)	-2.56*	-	33	3.6 (1.0)	-0.59	-
Sex med bruk av sexleketøy	Ja	173	3.4 (1.1)			79	3.8 (1.1)			33	4.0 (1.3)			36	3.7 (1.0)		
	Nei	223	3.1 (1.0)	-2.51*	-	34	3.0 (1.4)	-3.10**	0.64	51	3.3 (1.1)	-2.50*	-	35	3.6 (1.0)	-0.41	-

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

Tabell 4 viser resultatet etter å ha testet for signifikante forskjeller i gjennomsnittsverdier for genitalt kroppsbilde mellom gruppene. Da det er testet et stort antall gruppeforskjeller rapporterer vi bare statistisk signifikante forskjeller på .01-nivå eller mindre. For heterofile kvinner sees et signifikant høyere genitalt kroppsbilde blant de 44% som har blitt analt stimulert ($p = <.01, d = 0.27$) og de 78% som har fått oralsex av en mannlig partner ($p = <.01, d = 0.38$), sammenlignet med de som ikke har erfaring med disse seksuelle aktivitetene.

Blant homofile/bifile kvinner er det en signifikant høyere gjennomsnittlig tilfredshet med egne genitalier hos de 58% som har fått oralsex av kvinnelig partner ($p = <.01, d = 0.48$). De ovenfor nevnte gruppeforskjellene i genitalt kroppsbilde var små. Videre var det signifikant høyere genitalt kroppsbilde blant homofile/bifile kvinner som har hatt sex med samme kjønn ($p = <.001, d = 0.72$), hatt sex med frivillig råhet/smerte ($p = <.01, d = 0.50$), hatt sex på offentlig sted ($p = <.01, d = 0.58$) og brukt sexleketøy ($p = <.01, d = 0.64$). Forekomsten av homofile/bifile kvinner i utvalget som har hatt sex med samme kjønn er 70%, sex med frivillig råhet/smerte er 44%, sex på offentlig sted er 56% og sex med bruk av sexleketøy er oppgitt hos 70% av respondentene. Disse gruppeforskjellene i genitalt kroppsbilde var moderate.

Blant heterofile og homofile/bifile menn er det ingen statistisk signifikante funn på .01 nivå som tilsier at mer tilfredshet med egne kjønnsorganer henger sammen med gitte seksuelle erfaringer.

Forskjell i genitalt kroppsbilde og fantasier om ulike typer seksuell aktivitet

Tabell 5 viser forskjeller i genitalt kroppsbilde mellom respondentene som kan eller ikke kan tenke seg å være med på ulike seksuelle aktiviteter hvor genitalia er eksponert.

Tabell 5.
Gjennomsnittsforskjeller i genitalt kroppsbilde mellom grupper som kan eller ikke kan tenke seg nevnte seksuelle aktivitet, delt på kjønn og seksuell orientering.

Seksuelle fantasier	Kvinner								Menn								
	Heterofil				Homofil/Bifil				Heterofil				Homofil/Bifil				
<i>Kunne du tenke deg å vært med på følgende..</i>		<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>t</i>	Cohen's d	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>t</i>	Cohen's d	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>t</i>	Cohen's d	<i>n</i>	<i>M</i> (<i>SD</i>)	<i>t</i>	Cohen's d
Gruppesex	Ja	80	3.7 (1.0)			48	3.7 (1.2)			41	3.6 (1.3)			40	3.6 (1.0)		
	Nei	316	3.1 (1.1)	-4.33***	0.57	65	3.5 (1.3)	-1.04	-	43	3.6 (1.1)	0.17		31	3.7 (1.0)	0.48	-
Blitt analt stimulert av partner med fingre, munn eller gjenstand	Ja	126	3.4 (1.1)			49	3.9 (1.1)			25	3.9 (1.3)			49	3.7 (0.9)		
	Nei	270	3.1 (1.1)	-2.40*	-	64	3.3 (1.3)	-2.52*	-	59	3.4 (1.1)	-1.73		22	3.6 (1.0)	-0.33	-
Hatt analt samleie, passiv rolle	Ja	84	3.4 (1.1)			27	4.0 (1.0)			6	3.3 (1.6)			45	3.6 (1.0)		
	Nei	312	3.2 (1.1)	-1.54	-	86	3.4 (1.3)	-2.88**	0.52	78	3.6 (1.1)	0.54		26	3.7 (0.9)	0.40	-
Fått oralsex av kvinnelig partner	Ja	86	3.3 (1.2)			90	3.5 (1.5)			62	3.7 (1.2)			19	3.7 (1.0)		
	Nei	310	3.2 (1.1)	-0.91	-	23	3.6 (1.2)	-0.38	-	22	3.4 (1.1)	-0.81		52	3.6 (1.0)	-0.19	-
Fått oralsex av mannlig partner	Ja	284	3.3 (1.1)			56	3.7 (1.2)			8	3.8 (1.0)			52	3.6 (0.9)		
	Nei	112	3.1 (1.1)	-1.88	-	57	3.4 (1.3)	-1.10	-	76	3.6 (1.2)	-0.42		19	3.7 (1.1)	0.47	-
Sex med samme kjønn	Ja	73	3.3 (1.1)			91	3.6 (1.2)			7	3.9 (1.2)			53	3.7 (0.9)		
	Nei	323	3.2 (1.1)	-0.37	-	22	3.5 (1.5)	-0.40	-	77	3.6 (1.2)	-0.64	-	18	3.6 (1.0)	-0.19	-

Sex som innebærer å binde opp	Ja	175	3.4 (1.1)			70	3.9 (1.1)			49	3.7 (1.3)			32	3.5 (1.1)		
	Nei	221	3.1 (1.0)	-3.04**	0.29	43	3.0 (1.3)	-3.64***	0.75	35	3.4 (1.0)	-1.02	-	39	3.8 (0.9)	1.18	-
Sex med frivillig råhet/smerte	Ja	95	3.4 (1.2)			60	3.8 (1.2)			33	3.7 (1.3)			25	3.6 (1.0)		
	Nei	301	3.2 (1.1)	-1.31	-	53	3.3 (1.3)	-1.99*	-	51	3.5 (1.1)	-0.52	-	46	3.7 (0.9)	0.31	-
Sex på offentlig sted	Ja	211	3.3 (1.1)			67	3.9 (1.1)			50	3.8 (1.2)			39	3.7 (0.9)		
	Nei	185	3.1 (1.1)	-1.78	-	46	3.1 (1.4)	-3.03**	0.64	34	3.2 (1.0)	-2.50*	-	32	3.6 (1.0)	-0.18	-
Sex med bruk av sexleketøy	Ja	238	3.4 (1.1)			84	3.7 (1.2)			53	3.8 (1.2)			48	3.7 (1.0)		
	Nei	158	3.0 (1.0)	-2.98**	0.38	29	3.2 (1.4)	-1.81	-	31	3.3 (1.1)	-1.98	-	23	3.6 (1.0)	-0.24	-

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

Tabell 5 viser resultatet etter å ha testet for signifikante forskjeller i gjennomsnittsverdier for genitalt kroppsbilde mellom gruppene. Forekomsten av seksuelle fantasier blant heterofile kvinner med signifikante gjennomsnittsforskjeller i genitalt kroppsbilde er 20% for gruppesex, 44% for sex som innebærer å binde opp og 60% for sex med bruk av sexleketøy.

Heterofile kvinner som kan tenke seg å være med på gruppesex ($p = <.001$, $d = 0.57$), sex som innebærer å binde opp ($p = <.01$, $d = 0.29$) og bruk av sexleketøy ($p = <.01$, $d = 0.38$) har et signifikant høyere genitalt kroppsbilde, sammenlignet med de som ikke kan tenke seg dette. Gruppeforskjellene i genitalt kroppsbilde var små blant de som kunne tenke seg sex som innebærer å binde opp eller bruk av sexleketøy. Blant de som kunne tenke seg gruppesex var derimot forskjellene i genitalt kroppsbilde moderate.

Homofile/bifile kvinner som kan tenke seg å være med på analt samleie ($p = <.01$, $d = 0.52$), sex som innebærer å binde opp ($p = <.001$, $d = 0.75$) og sex på offentlig sted ($p = <.01$, $d = 0.64$) har et gjennomsnittlig høyere genitalt kroppsbilde, sammenlignet med de som ikke kan tenke seg dette. Blant homofile/bifile kvinner er forekomsten av fantasiene 24% for analt samleie (passiv rolle), 62% for sex som innebærer å binde opp og 59% for sex på offentlig sted.

Samtlige av gruppeforskjellene i genitalt kroppsbilde mellom de med fantasier om seksuelle aktiviteter eller blant homofile/bifile kvinner var moderate.

Det var ingen statistisk signifikante forskjeller på .01 nivå for heterofile eller homofile/bifile menn i utvalget.

Prediksjon av seksuelle erfaringer

Tabell 6 viser multippel logistisk regresjonsanalyse for å undersøke om genitalt kroppsbilde predikerte erfaring med ulike former for seksuelle aktiviteter (modell 1). I modell 2, for hver av de seksuelle aktivitetene, er genitalt kroppsbilde kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønn og seksuell orientering.

Tabell 6

Multipel logistisk regresjon med ulike typer seksuelle erfaringer som avhengige variabler.

<i>Har du vært med på følgende: 1=Ja; 0= Nei</i>	Gruppesex (n=526)	Analt stimulert (n=526)	Analsex, passiv (n=526)	Oralsex fra kvinne (n=526)	Oralsex fra mann (n=526)	Sex med samme kjønn (n=526)	Sex, bundet opp (n=526)	Sex, frivillig smerte (n=526)	Sex, offentlig sted (n=526)	Brukt sexleketøy (n=526)
	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]
<i>Modell 1</i>										
Genitalt kroppsbilde	1.07 [0.87;1.33]	1.18* [1.01;1.38]	1.06 [0.91;1.24]	1.40*** [1.17;1.66]	0.86 [0.70;1.06]	1.27** [1.07;1.51]	1.20* [1.02;1.42]	1.22* [1.03;1.44]	1.23* [1.04;1.44]	1.33*** [1.13;1.56]
<i>Modell 2</i>										
Genitalt kroppsbilde	0.92 [0.72;1.18]	1.14 [0.97;1.34]	1.05 [0.89;1.24]	1.28* [1.05;1.55]	0.95 [0.75;1.22]	1.18 [0.91;1.53]	1.18* [1.00;1.40]	1.17 [0.98;1.39]	1.21* [1.02;1.43]	1.30** [1.10;1.55]
Antall partnere	1.05*** [1.03;1.07]	1.02** [1.00;1.03]	1.02*** [1.01;1.03]	1.00 [1.00;1.01]	1.02* [1.00;1.03]	1.02* [1.00;1.03]	1.02*** [1.01;1.03]	1.02*** [1.01;1.03]	1.03*** [1.01;1.05]	1.03*** [1.02;1.05]
Pornografibruk (1=Ja)	11.77* [1.34;103.34]	2.02* [1.13;3.62]	2.09* [1.12;3.88]	3.95* [1.32;11.83]	1.38 [0.57;3.36]	3.08 [0.96;9.84]	3.19** [1.51;6.75]	3.39** [1.47;7.80]	2.44** [1.36;4.35]	4.09*** [2.16;7.76]
Kjønn (Mann=1)	0.82 [0.43;1.57]	0.87 [0.56;1.37]	0.53** [0.33;0.84]	6.06*** [3.72;9.88]	0.05*** [0.03;0.10]	1.22 [0.62;2.40]	0.73 [0.46;1.16]	0.82 [0.51;1.31]	0.82 [0.51;1.31]	0.46*** [0.29;0.74]
Seksuell identitet (Heterofil=1)	0.21*** [0.12;0.36]	0.64* [0.43;0.97]	0.81 [0.54;1.22]	0.26*** [0.16;0.40]	0.48* [0.26;0.90]	0.02*** [0.01;0.03]	0.91 [0.60;1.38]	0.59* [0.39;0.90]	1.39 [0.91;2.14]	0.43*** [0.27;0.68]

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

OR = Odds ratio; CI 95% = 95 % Confidence interval

Slik det fremkommer av Tabell 6 så viste modell 1 predikerte tilfredshet med utseendet på egne kjønnsorganer større sannsynlighet for å ha erfart oralsex fra kvinne (OR = 1.40; $p < .001$), sex med en person av samme kjønn (OR = 1.27; $p < .01$) og bruk av sexleketøy (OR = 1.33; $p < .001$). I modell 2 ble antall partnere, pornografibruk, kjønn og seksuell identitet inkludert i analysen som kontrollvariabler. Tilfredshet med utseende på egne genitalier predikerte fortsatt økt sannsynlighet for å ha brukt sexleketøy (OR = 1.30; $p < .01$), etter at kontrollvariablene var blitt inkludert. I Modell 2 ses det også en større sannsynlighet for å ha brukt sexleketøy hvis man er kvinne, homofil/bifil, hatt flere sexpartnere hele livet og sett på pornografi.

Prediksjon av seksuelle fantasier

Tabell 7 viser multippel logistisk regresjonsanalyse for å undersøke om genitalt kroppsbilde predikerte fantasier om å delta på ulike former for seksuelle aktiviteter (modell 1). I modell 2, for hver av de seksuelle aktivitetene, er genitalt kroppsbilde kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønn og seksuell orientering.

Tabell 7

Multipel logistisk regresjon med ulike typer seksuelle fantasier som avhengige variabler.

<i>Kunne du tenke deg følgende: 1=Ja; 0= Nei</i>	Gruppesex (n=526)	Analt stimulert (n=526)	Analsex, passiv (n=526)	Oralsex fra kvinne (n=526)	Oralsex fra mann (n=526)	Sex med samme kjønn (n=526)	Sex, bundet opp (n=526)	Sex, frivillig smerte (n=526)	Sex, offentlig sted (n=526)	Bruk av sexleketøy (n=526)
	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]	OR [CI 95%]
<i>Modell 1</i>										
Genitalt kroppsbilde	1.30** [1.10;1.53]	1.33*** [1.13;1.57]	1.19 [1.00;1.41]	1.11 [0.95;1.30]	0.88 [0.74;1.06]	1.07 [0.92;1.26]	1.30** [1.11;1.53]	1.17 [0.99;1.37]	1.25** [1.06;1.48]	1.31** [1.09;1.59]
<i>Modell 2</i>										
Genitalt kroppsbilde	1.18 [0.99;1.41]	1.25** [1.06;1.48]	1.11 [0.93;1.33]	1.01 [0.86;1.20]	0.94 [0.76;1.14]	0.91 [0.74;1.14]	1.26** [1.07;1.50]	1.10 [0.93;1.30]	1.24* [1.04;1.47]	1.27* [1.03;1.55]
Antall partnere	1.03*** [1.02;1.05]	1.02** [1.01;1.03]	1.02*** [1.01;1.03]	0.99 [0.99;1.00]	1.01* [1.00;1.02]	1.00 [0.99;1.02]	1.01* [1.00;1.03]	1.02** [1.01;1.03]	1.01* [1.00;1.03]	1.02* [1.00;1.04]
Pornografibruk (1=Ja)	4.37** [1.72;11.11]	4.16*** [1.94;8.91]	3.96** [1.52;10.34]	3.37*** [1.66;6.83]	1.42 [0.73;2.76]	2.37* [1.01;5.61]	7.42*** [3.69;14.93]	2.73** [1.33;5.65]	1.91* [1.08;3.38]	4.37*** [2.41;7.92]
Kjønn (Mann=1)	2.87*** [1.81;4.56]	1.35 [0.86;2.13]	1.16 [0.72;1.85]	2.26*** [1.41;3.61]	0.18*** [0.11;0.29]	0.50* [0.25;0.99]	0.99 [0.62;1.58]	1.06 [0.68;1.67]	1.10 [0.68;1.78]	0.89 [0.50;1.59]
Seksuell identitet (Heterofil=1)	0.56** [0.36;0.85]	0.47*** [0.31;0.71]	0.47*** [0.31;0.71]	0.28*** [0.18;0.43]	1.10 [0.68;1.76]	0.01*** [0.01;0.03]	0.96 [0.63;1.48]	0.48*** [0.32;0.72]	1.22 [0.79;1.88]	0.65 [0.37;1.14]

Note: * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

OR = Odds ratio; CI 95% = 95 % Confidence interval

Tabell 7 viser at i Modell 1 så predikerte tilfredshet med utseende på egne genitalia større sannsynlighet for å ha fantasier om å delta på seksuelle aktiviteter som gruppesex (OR = 1.30; $p < .01$), bli analt stimulert (OR = 1.33; $p < .001$), sex som innebærer å binde opp (OR = 1.30; $p < .01$), sex på offentlig sted (OR = 1.25; $p < .01$) og bruk av sexleketøy (OR = 1.31; $p < .01$). I Modell 2 er resultatet oppgitt etter at variablene antall partnere, pornografibruk, kjønn og seksuell identitet var kontrollert for. Tilfredshet med utseendet på egne kjønnsorganer var fortsatt en signifikant prediktor for å ha seksuelle fantasier om å bli analt stimulert (OR = 1.25; $p < .01$) og sex som innebærer å binde opp (OR = 1.26; $p < .01$), når kontrollvariablene ble inkludert. Videre er det større sannsynlighet for å kunne tenke seg anal stimulering blant de som har hatt flere antall partnere, blant homofile/bifile og fire ganger så høy sannsynlighet for de som har sett pornografi. Det var større sannsynlighet for å kunne tenke seg sex som innebærer å binde opp for de som har hatt et større antall partnere, og over 7 ganger så stor sannsynlighet blant de som har sett pornografi.

Diskusjon

Det første formålet med denne studien var å undersøke om det var forskjeller i genitalt kroppsilde mellom kvinner og menn, og mellom de som identifiserte seg som heterofile og homofile/bifile. Hovedfunnet viste at menn var i gjennomsnitt mer tilfredse med utseendet på egne kjønnsorganer sammenlignet med kvinner, mens det ikke var noen kjønnsforskjell i generelt kroppsilde. Relatert til seksuell orientering fant vi at den heterofile gruppen var signifikant mer fornøyde med egen kropp sammenlignet med den homofile/bifile gruppen. Resultatet var omvendt for genitalt kroppsilde, hvor homofile/bifile var mer tilfredse med utseendet på egne genitalier, sammenlignet med heterofile.

Det ble funnet en signifikant middels sterk assosiasjon mellom genitalt og generelt kroppsilde for heterofile kvinner og menn, samt homofile/bifile kvinner. Styrken på korrelasjonen tyder på at genitalt kroppsilde er noe eget og bør ses adskilt fra vurderinger av kroppen i sin helhet. Videre ble det funnet en signifikant sammenheng mellom genitalt kroppsilde og antall partnere kun hos homofile/bifile kvinner i utvalget. Det ble ikke funnet noen sammenheng mellom genitalt kroppsilde og pornografibruk blant noen av gruppene.

Det andre formålet var å studere forskjellen i genitalt kroppsilde mellom grupper med og uten erfaring med ulike typer seksuell aktivitet, og med og uten fantasier om ulike former for seksuell aktivitet, innad i grupper av ulike kjønn og seksuell orientering. For heterofile kvinner fant vi et signifikant høyere genitalt kroppsilde blant de som har blitt analt stimulert av partner med fingre, munn eller gjenstand og fått oralsex av en mannlig partner, sammenlignet med de som ikke hadde denne erfaringen. Blant homofile/bifile kvinner var det en signifikant høyere tilfredshet med utseendet på egne kjønnsorganer hos de som har fått oralsex av kvinnelig partner, hatt sex med samme kjønn, hatt sex med frivillig råhet/smerte, hatt sex på offentlig sted og brukt sexleketøy. Genitalt kroppsilde skiller på langt flere seksuelle erfaringer blant de homofile/bifile kvinnene i utvalget, sammenlignet med de heterofile. Heterofile kvinner som fantasierer om gruppesex, sex som innebærer å binde opp og bruk av sexleketøy hadde et signifikant høyere genitalt kroppsilde, sammenlignet med de som ikke kan tenke seg dette. I tillegg til fantasier om sex som innebærer å binde opp og sex på offentlig sted, hadde homofile/bifile kvinner som fantaserte om å ha analt samleie også høyere genitalt kroppsilde, sammenlignet med de som ikke kunne tenke seg disse aktivitetene.

Det siste formålet var å finne ut om genitalt kroppsilde predikerte det å ha hatt erfaring eller fantasier om ulike former for seksuell aktivitet, kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønn og seksuell orientering. Resultatene av de logistiske

regresjonsanalysene viste at tilfredshet med utseende på egne genitalier hos kvinner, fortsatt predikerte større sannsynlighet for å ha erfaring med bruk av sexleketøy, etter at kontrollvariablene var inkludert. Når det gjaldt seksuelle fantasier, viste de logistiske regresjonsanalysene at tilfredshet med utseende på egne kjønnsorganer fortsatt predikerte høyere sannsynlighet for å kunne tenke seg anal stimulering og sex som innebærer å binde opp, etter at kontrollvariablene var blitt inkludert.

Det ble ikke funnet noen signifikante forskjeller i genitalt kroppsbylde blant menn med ulike seksuelle erfaringer eller fantasier, verken for heterofile eller homofile/bifile i utvalget.

Forskjeller i genitalt kroppsbylde mellom kjønn og seksuell orientering

Det ble ikke funnet en forventet kjønnsforskjell i generelt kroppsbylde, men et signifikant mer positivt genitalt kroppsbylde blant menn, sammenlignet med kvinner. Det vil si at mennene i utvalget var gjennomsnittlig mer tilfredse med utseendet på egne kjønnsorganer enn kvinnene. Forskningslitteraturen på kjønnsforskjeller i vurdering av egen kropp finner vanligvis at menn gjennomgående har et mer positivt generelt kroppsbylde enn kvinner (Muth & Cash, 1997; Tiggemann & Slevec, 2012). Mangelen på en slik forskjell i denne studien kan indikere at det er en selvseleksjon i utvalget med kvinner som er spesielt fornøyde med egen kropp, noe en bør være oppmerksom på i fortolkningen av resultatene.

De videre analysene viste at forskjeller i genitalt kroppsbylde mellom grupper med ulike seksuelle erfaringer og fantasier, gav utslag hos kvinnene alene. I lys av den sosiokulturelle modellen og objektiviseringsteorien kan det stilles spørsmål ved om kvinner i større grad enn menn påvirkes av samfunnets idealer. Samt at internaliserings- og sammenligningsprosesser hos kvinner enten påvirker deres seksuelle utfoldelse, eller at deres fornøydehet med utseendet på kjønnsorganene er en konsekvens av seksuell erfaring, i større grad enn hos menn. Wiederman (2012) viser til studier som omhandler *spectatoring*, hvor det er funnet indikasjoner på at negativ selvbevissthet under samleie kan få konsekvenser for nytelse og klimaks. Objektiviseringen av kvinner, med kropp og utseende i fokus, kan se ut til å få større konsekvenser for utbytte av seksuell aktivitet for kvinner sammenlignet med menn. Samt at kvinner som er mer sårbare for å internalisere samfunnets idealer vil rammes i større grad. Videre er det argumenter for at menn retter mer oppmerksomhet mot seksuell fungering og utførelse, fremfor utseende (Wiederman, 2012). Det kan derfor stilles spørsmål ved om disse forskjellene i idealer, internalisering og sammenligning får konsekvenser for deltakelse i ulike former for seksuell aktivitet mellom kjønnene.

Resultatet viste at den heterofile gruppen var signifikant mer fornøyde med egen kropp sammenlignet med den homofile/bifile gruppen i utvalget. Det var ingen kjønnsforskjell i generelt kroppsbilde med hensyn til seksuell orientering. Tidligere forskning har rapportert om inkonsistente funn på dette feltet. Morrison og McCutcheon (2012) viste i en gjennomgang av 27 studier at homofile menn rapporterte mindre tilfredshet med egen kropp, med liten effektstørrelse, sammenlignet med heterofile menn. De fant ingen forskjell i generelt kroppsbilde mellom heterofile og homofile/bifile kvinner. En nyere systematisk gjennomgang av Dahlenburg et al. (2020), fant derimot at heterofile kvinner rapporterte om større grad av kroppsmisnøye sammenlignet med lesbiske kvinner. Tendensene i empirisk forskning er relativt like blant heterofile kvinner og homofile menn med større grad av opplevd kroppsmisnøye, sammenlignet med heteroseksuelle menn og lesbiske kvinner (Frederick & Essayli, 2016; Alvy, 2013).

I en studie av Siever (1994) presenteres det en hypotese om at kroppsmisnøye blant heteroseksuelle kvinner og homofile menn skyldes en større vektlegging av fysisk attraktivitet blant disse gruppene. Denne vektleggingen baseres på et ønske om å tilfredsstille mannlige partnere. For menn ser man at grad av fysisk attraktivitet er en viktig faktor i søket etter potensielle partnere. Kvinner legger mer vekt på egenskaper som personlighet, makt, inntekt og status. Som en konsekvens av dette, opplever lesbiske og heteroseksuelle menn mindre utseenderelatert press, noe som fører til mindre grad av kroppsmisnøye (Siever).

I vår studie var gruppeforskjellen omvendt for genitalt kroppsbilde, da den homofile/bifile gruppen var signifikant mer tilfredse med utseendet på egne genitalier, sammenlignet med den heterofile gruppen. Når kjønnsforskjeller ble analysert innad i gruppene av seksuell orientering fremkom det at heterofile menn var mer tilfredse med utseendet på eget kjønnsorgan, sammenlignet med heterofile kvinner. Det var dog ingen forskjell i genitalt kroppsbilde mellom homofile/bifile menn og kvinner.

Det finnes lite empirisk forskning som sammenligner genitalt kroppsbilde på tvers av kjønn og blant seksuelle minoritetsgrupper. På bakgrunn av det, er det derfor vanskelig å sammenligne resultatene fra den gjeldende studien med annen forskning. Den teoretiske bakgrunnen med den sosiokulturelle modellen og objektiviseringsteorien i spissen, gir grunnlag for å tenke at homofile menn er mindre tilfredse med både genitalt og generelt utseende, sammenlignet med heterofile menn. Martins et al. (2007) trekker paralleller mellom det ekstreme kroppsfokuset og den seksuelle objektiviseringen av kvinner og homofile menn. På bakgrunn av tidligere forskning om generelt kroppsbilde, hvor homofile menn og heterofile kvinner er mer utsatt for å være utilfredse med egen kropp, er retningen på

kjønnsforskjellen i den heterofile gruppen som forventet, mens mangelen på kjønnsforskjell i den homofile/bifile gruppen ikke er det. En annen forklaring kan være at sammenslåingen av homofile og bifile har medført at en eventuell kjønnsforskjell blant homofile ble skjult, hvis det ikke var noen forskjell blant bifile. Dessverre ble gruppene for små for å kunne kontrollere om dette var tilfelle.

Det kan stille spørsmål ved om seksuelle minoritetsgrupper som allerede har brutt den heteronormative normen har en høyere seksuell selvfølelse, da det krever styrke i eget selvbilde for å leve ut sin seksuelle orientering. Utvalget av homofile/bifile ble rekruttert gjennom ungdomsorganisasjonen Skeiv Ungdom og det kan tenkes at denne gruppen har et mer avklart forhold til egen seksualitet, noe som kan få betydning for retningen av resultatet i vår studie. Videre undersøkelser av betydningen av seksuell selvfølelse for sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde og seksuell orientering vil være spesielt interessant.

Samvariasjoner

I undersøkelsen av assosiasjonen mellom genitalt kroppsbilde, generelt kroppsbilde, antall partnere og pornografibruk, ble det funnet en samvariasjon mellom genitalt og generelt kroppsbilde for både heterofile og homofile/bifile kvinner, samt for heterofile menn. Korrelasjoner rundt .30 mellom genitalt kroppsbilde og generelt kroppsbilde viser at det er noe overlapp mellom begrepene, men at fenomenene som måles ikke kan være det samme. Genitalt kroppsbilde er derfor kvalitativt annerledes fra vurderingen av utseendet på kroppen som en helhet. Sammenhengen mellom genitalt og generelt kroppsbilde blant homofile/bifile menn var ikke statistisk signifikant. Tendensen gikk i samme retning som hos de andre gruppene, dog med en noe svakere styrke på samvariasjonen. Det kan stilles spørsmål ved om det skyldes at gruppestørrelsen var noe mindre enn de andre gruppene.

Genitalt kroppsbilde hadde sammenheng med antall partnere for homofile/bifile kvinner. Det er likevel ikke mulig å vite om antall partnere bidrar til et mer positivt genitalt kroppsbilde, eller om tilfredsheten med utseendet på egne kjønnsorganer gir en økt seksuell utfoldelse med flere partnere. Korrelasjonen for homofile/bifile menn var noe overraskende i omvendt retning, hvor en økt tilfredshet med egne genitalier hang sammen med et færre antall partnere, men dette funnet var ikke statistisk signifikant og kan være en tilfeldighet.

Det ble ikke funnet noen sammenhenger mellom genitalt kroppsbilde og pornografibruk, noe som var forventet. Det kan skyldes at målet som ble brukt på pornografibruk i analysene var for vagt, da det sier noe om hvorvidt respondentene har sett pornografi eller ikke. I retrospekt ville det vært interessant å sett etter eventuelle

sammenhenger med frekvensen av pornografibruk eller innholdet i det pornografiske materialet, da det kan tenkes at forekomst og form for eksponering for genitalier er av større betydning enn hvorvidt de har sett pornografi eller ikke.

Eksperimentelle og korrelasjonelle studier på generelt kroppsbilde har vist sammenhenger mellom eksponering for bilder av idealkropper og økt misnøye med egen kropp blant både kvinner og menn (se Diedrichs, 2012; Levine, 2012; Wertheim & Paxton, 2012). Studien til Laan et al. (2017) viste en sammenheng mellom eksponering for bilder av naturlige vulvaer og en økt tilfredshet med eget kjønnsorgan. Det kan derfor fortsatt tenkes at hyppigere eksponering for idealbilder av kjønnsorganer i pornografi, kan bidra til å svekke tilfredsheten med egne genitalier. På bakgrunn av det, vil det være interessant å undersøke eventuelle forskjeller i genitalt kroppsbilde mellom individer som er eksponeres for en bredere variasjon av kjønnsorganer gjennom amatørporno, sammenlignet med profesjonelle pornoskuespillere i fremtidig forskning.

Seksuelle erfaringer

Det videre formålet med denne studien var å undersøke om det er forskjeller i genitalt kroppsbilde mellom grupper med ulike seksuelle erfaringer, delt på kjønn og seksuell orientering. For heterofile kvinner ble det funnet et signifikant høyere genitalt kroppsbilde blant de som har blitt analt stimulert av partner med fingre, munn eller gjenstand, samt fått oralsex av en mannlig partner, sammenlignet med de som ikke har denne erfaringen. Forekomsten av heterofile kvinner som oppgav å ha blitt analt stimulert av partner var 44% av utvalget. Videre oppgav 78% av gruppen erfaringer med å ha mottatt oralsex av mannlig partner.

Både oralsex og anal stimulering gjennom f.eks. munn, innebærer en større grad av synlighet av egne kjønnsorganer. Det kan tenkes at en misnøye med utseendet på egne genitalier vil medføre en forsterket sårbarhet eller sjenanse i slike situasjoner. Resultatet tyder på at heterofile kvinner som er tilfredse med egne kjønnsorganer er mer tilbøyelige til å motta oralsex eller anal stimulering. En annen forklaring kan være at de som innehar disse erfaringene, får et bedre genitalt kroppsbilde som et resultat av det. Opplevelsen av at partner er villig til å stimulere ditt kjønnsorgan, kan tenkes å fungere som en bekreftelse på at dine genitalier enten er tiltrekkende eller ser bra ut. Uavhengig av årsaksforklaring, viser resultatet en klar sammenheng mellom seksuelle erfaringer hvor kjønnsorganer er spesielt synlige og individets tilfredshet med egne genitalier.

I en kvalitativ oppgave som omhandlet kvinners holdninger og motiver til labiaplastikk fant Haga (2020) at majoriteten av informantene opplevde misnøye med utseende på genitalene, eller mer spesifikt labia (indre kjønnslepper). Dette inkluderte også informantene som gjennomførte labiaplastikk primært av funksjonelle årsaker. Flere av kvinnene rapporterte ubehag ved å vise seg naken foran andre og at de hadde redusert selvtillit på grunn av labias utseende, som igjen begrenset dem i intime situasjoner. Haga fant også at informantene ofte unngikk spesifikke typer seksuelle aktiviteter. Halvparten av kvinnene rapporterte at de ikke likte å få utført oralsex. Flere tematiserte at det å eksponere labia til andre opplevdes som ukomfortabelt, og at de begrensningene de opplevde i seksuelle situasjoner gjorde at de følte seg mindre fri. Dette tyder på at misnøye med genitaliene er en viktig motivasjon for å gjennomføre genitalkirurgi, samt at misnøye kan ha store konsekvenser for ens selvtillit og seksualliv.

I denne studien ble genitalt kroppsbilde målt med en vektlegging av det visuelle, og andre faktorer som lukt eller smak er ikke inkludert. Reinholtz & Muehlenhard (1995) poengterer at negative oppfatninger om egen lukt og smak av genitalier er knyttet til deltakelse og nytelse for en rekke seksuelle aktiviteter. Tidligere studier har identifisert lukt som en av kvinners største bekymringer for egne kjønnsorganer (Morrison et al., 2005).

Blant homofile/bifile kvinner fremkom det en signifikant høyere gjennomsnittlig tilfredshet med egne genitalier hos de som har fått oralsex av kvinnelig partner, hatt sex med samme kjønn, hatt sex med frivillig råhet/smerte, hatt sex på offentlig sted og brukt sexleketøy. Forekomsten av de nevnte seksuelle erfaringene blant homofile/bifile i utvalget var 58% for oralsex av kvinnelig partner, 70% for sex med samme kjønn, 44% for sex med frivillig råhet/smerte, 56% for sex på offentlig sted og 70% for bruk av sexleketøy.

Genitalt kroppsbilde gav utslag på langt flere seksuelle erfaringer blant de homofile/bifile kvinnene i utvalget, sammenlignet med de heterofile. Resultatet viste en sammenheng mellom genitalt kroppsbilde og utforsking av egen seksuelle orientering for kvinner. Igjen kan det stilles spørsmål ved aktiviteter som ofte innebærer en større grad av synlighet over egne genitalier, som oralsex og sex mellom to kvinner. Handler det om at også homofile/bifile kvinner som er mer tilfredse med egne kjønnsorganer, er mer tilbøyelige til å delta i oralsex og sex med en annen kvinne? Eller er det slik at erfaringer med at partner er villig til å stimulere dine kjønnsorganer, bidrar til et bedre genitalt kroppsbilde?

Det kan tenkes at lesbiske kvinner opplever en større grad av positive tilbakemeldinger på genitalt utseende, som følge av at partner har den samme form for kjønnsorgan og derfor er mer trygg på hva de ser etter. På en annen side, kan partnere av

samme kjønn medføre en større risiko for usikkerhet om eget genitale utseende, da sammenligningsprosesser kan forekomme hyppigere når to kjønnsorganer fra samme kjønn er synlig på samme tid (Veale et al., 2014). Det gjør at individer som deltar i seksuell aktivitet med personer av samme kjønn har større risiko for å kunne utvikle genital misnøye.

Videre er det interessant at seksuelle aktiviteter som innebærer en form for risiko og tap av kontroll, som ved sex på offentlig sted eller råhet og smerte, har en signifikant sammenheng med genitalt kroppsbilde. Wilson & Lang (1981) betegner dette som former for utforskende seksuell aktivitet. Det kan indikere at homofile/bifile kvinner som er tilfredse med egne kjønnsorganer, er mer tilbøyelige til å delta i denne formen for utforskende seksuell aktivitet og utfordre egne grenser. Videre kan det stilles spørsmål ved om det henger sammen med en form for trygghet eller seksuell selvtilit, noe som får betydning for hvorvidt individet viser en mer utforskende seksuell atferd. Eller om individer som allerede har brutt den heteronormative normen for seksualitet, er mer tilbøyelige til å fortsette i en utforskende stil.

Det ble ikke funnet noen signifikante forskjeller på .01-nivå i genitalt kroppsbilde blant menn med ulike seksuelle erfaringer eller fantasier, verken for heterofile eller homofile/bifile i utvalget. Det kan skyldes at gruppestørrelsene var betydelig mindre for flere av de seksuelle aktivitetene, sammenlignet med kvinnene. For heterofile menn fremkom det en signifikant gruppeforskjell på .05-nivå, blant de som har erfaring med sex på offentlig sted og bruk av sexleketøy. Tendensen for heterofile menn var et høyere genitalt kroppsbilde blant de som oppgav erfaring med seksuelt utforskende atferd, som å ha blitt analt stimulert, sex som innebærer å binde opp, sex med frivillig råhet/smerte og sex på offentlig sted. Det var også en tendens til et høyere genitalt kroppsbilde blant heterofile menn som hadde fått oralsex av kvinnelig partner og hatt sex med bruk av sexleketøy. Sistnevnte aktiviteter er på samme måte som for kvinner mer utsatt for synlig eksponering av egne kjønnsorganer.

Da funnene for menn ikke var signifikante på strengt nok nivå, er det ikke mulig å vite om det er et resultat av tilfeldigheter eller om det kan være faktiske sammenhenger mellom genitalt kroppsbilde og seksuelle erfaringer hos heterofile menn. Resultatene for homofile/bifile menn viste tendenser til betydelig mindre forskjeller i genitalt kroppsbilde mellom gruppene som har erfaring med de ulike seksuelle aktivitetene. Som tidligere beskrevet, var utvalget av homofile/bifile menn i gjennomsnitt mer tilfredse med utseendet på eget kjønnsorgan sammenlignet med heterofile menn. Det ser ut til at homofile/bifile menn var jevnt over mer tilfreds med egne genitalier og at det gjenspeiler seg i færre forskjeller mellom de som har, eller ikke har erfaring med seksuelle aktiviteter. Ingen av resultatene for

homofile/bifile menn var statistisk signifikante og det er derfor ikke mulig å si om disse tendensene er reelle eller tilfeldigheter.

Videre ble det undersøkt hvordan genitalt kroppsbilde predikerer erfaring med ulike former for seksuell aktivitet; kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønn og seksuell orientering. Resultatene av de logistiske regresjonsanalysene viste at tilfredshet med utseende på egne genitalier var en unik prediktor for høyere sannsynlighet for å ha brukt sexleketøy, etter at kontrollvariabler som kjønn, seksuell orientering, pornografibruk og antall sexpartnere var inkludert. Videre ble det sett at kontrollvariablene hver for seg økte sannsynligheten for å ha brukt sexleketøy, uavhengig av genitalt kroppsbilde. De som oppgav et større antall partnere, hadde sett pornografi, var kvinne og homofil/bifil hadde større sannsynlighet for å ha brukt sexleketøy.

Blant de seksuelle aktivitetene som var inkludert i denne studien, er bruk av sexleketøy den eneste aktiviteten hvor involvering av en partner ikke er nødvendig. Sexleketøy kan brukes sammen med partner, men det kan også fungere som en solo-aktivitet. Eksponeringen av egne kjønnsorganer for et annet individ er ikke en direkte konsekvens ved bruk av sexleketøy. Det er derfor spesielt interessant at egen tilfredsstillelse eller utforskning gjennom sexleketøy, ser ut til å ha en signifikant sammenheng med genitalt kroppsbilde. Videre kan det stilles spørsmål ved om det skyldes at synligheten av egne kjønnsorganer blir forsterket i forbindelse med bruk av sexleketøy, hvor individet retter oppmerksomheten mot egne genitalier i større grad enn i samspill med en annen. Det vekker også spørsmål om individer som er misnøye med utseendet på egne genitalier, er mindre tilbøyelige til å delta i seksuell aktivitet for egen nytelse. Motiver for sex med en partner kan være styrt av en rekke faktorer, deriblant ytre motivasjon eller opplevde forventninger til å opprettholde en seksuell relasjon. Er det slik at interessen for stimulering av egne kjønnsorganer for egen nytelses skyld kan tenkes å være mindre ved genital misnøye, hvor egen motivasjon og ytre forventninger er mindre uttalte? Det ville vært interessant å undersøke retningen av denne sammenhengen i fremtidig forskning.

Seksuelle fantasier

Det videre formålet var å undersøke om det er forskjeller i genitalt kroppsbilde delt på kjønn og seksuell orientering, mellom grupper med fantasier om å delta på ulike seksuelle aktiviteter. Heterofile kvinner som fantaserer om gruppesex, sex som innebærer å binde opp og bruk av sexleketøy hadde et signifikant høyere genitalt kroppsbilde, sammenlignet med de som ikke kunne tenke seg dette. Forekomsten av de nevnte seksuelle fantasiene blant

heterofile kvinner var 20% for gruppesex, 44% for sex som innebærer å binde opp og 60% for sex med bruk av sexleketøy.

Da gruppesex er en seksuell aktivitet som innebærer flere individer, kan det forsterke en eventuell sårbarhet i situasjoner hvor egne kjønnsorganer er synlig. Flere involverte parter vil gi en økt grad av eksponering, noe som kan tenkes å være mindre ønskelig for de som er utilfredse med egne kjønnsorganer og at en slik fantasi vil aktivisere denne misnøyen. Videre fremkom det av resultatet at også heterofile kvinner som fantaserer om sex som innebærer å binde opp, som er en mer utforskende form for atferd, hadde et signifikant mer positivt genitalt kroppsbilde.

Aktiviteter som gruppesex, sex som innebærer å binde opp, sex med frivillig råhet/smerte, sex på offentlig sted, motta oralsex og anal stimulering inneholder et element av økt eksponering av egne kjønnsorganer for partner(e). Som ovenfor nevnt, er stimulering fra et objekt som sexleketøy den eneste seksuelle aktiviteten i studien som ikke nødvendigvis involverer en partner. Resultatet viste at heterofile kvinner som fantaserer om bruk av sexleketøy hadde et gjennomsnittlig høyere genitalt kroppsbilde, sammenlignet med de som ikke kunne tenke seg dette. Det kan derfor stilles spørsmål ved om nysgjerrigheten på egne kjønnsorganer er mindre blant de som er utilfredse med egne genitalier, noe som bidrar til å begrense interessen for å rette egen oppmerksomhet dit.

Homofile/bifile kvinner som fantaserer om analt samleie, sex som innebærer å binde opp og sex på offentlig sted hadde et gjennomsnittlig høyere genitalt kroppsbilde, sammenlignet med de som ikke kunne tenke seg dette. Blant homofile/bifile kvinner var forekomsten av fantasiene 24% for analt samleie (passiv rolle), 62% for sex som innebærer å binde opp og 59% for sex på offentlig sted. Spørsmålsleddet om analt samleie omhandlet de som kunne tenke seg stimulering med penis i endetarmen. For lesbiske kvinner vil analt samleie med penis i endetarmen kunne være et uttrykk for seksuelt utforskende atferd, enten ved bruk av en "strap-on" eller utprøving av samleie med en partner av motsatt kjønn. Bifile kvinner som fantaserer om analt samleie med stimulering fra penis i endetarmen vil derimot kunne tolkes som en relativt vanlig seksuell fantasi, da denne gruppen tiltrekkes av begge kjønn. Dette samsvarer med studien til Mattebo et al. (2014) hvor analsex ble klassifisert som en av de mer hyppig forekommende seksuelle fantasiene. Dette spørsmålsleddet vil altså kunne utspille seg ulikt blant lesbiske og bifile kvinner, noe som gjør at sammenslåingen av disse gruppene kan tilsløre eventuelle forskjeller på dette området.

Det var ingen statistisk signifikante forskjeller på .01-nivå for seksuelle fantasier blant heterofile eller homofile/bifile menn i utvalget. Gjennomsnittsforskjellen i genitalt

kroppsbilde var signifikant høyere på .05-nivå blant heterofile menn som kunne tenke seg sex på offentlig sted. Tendensene lignet resultatet for seksuelle erfaringer, hvor genitalt kroppsbilde var høyere hos heterofile menn som oppgav at de kunne tenke seg de ulike seksuelle aktivitetene. Forskjellene i genitalt kroppsbilde var mindre blant gruppene av homofile/bifile menn som oppgav at de kan, eller ikke kan tenke seg å være med på aktivitetene. Gruppestørrelsene var likevel mindre enn ønskelig og uten signifikante resultater er det ikke mulig å fortolke disse ytterligere.

Videre ble det undersøkt hvordan genitalt kroppsbilde predikerer fantasier om ulike former for seksuell aktivitet; kontrollert for antall partnere, pornografibruk, kjønn, og seksuell orientering. Det var større sannsynlighet for å kunne tenke seg anal stimulering og sex som innebærer å binde opp, blant de som var mer tilfreds med utseende på egne genitalier. Både anal stimulering og sex som innebærer å binde opp kan klassifiseres som utforskende seksuell aktivitet (Wilson & Lang 1981). Resultatet av den foreliggende studien indikerer at tilfredshet med egne genitalia kan påvirke eller bli påvirket av tilbøyeligheten til å delta i seksuelt utforskende atferd. Det kan videre diskuteres hvorvidt en konsekvens av misnøye med egne genitalia, vil være en begrenset utfoldelse av egen seksualitet. Det var større sannsynlighet for å kunne tenke seg anal stimulering ved et større antall partnere, blant de homofile/bifile og som har sett pornografi. Videre var det over syv ganger så stor sannsynlighet for å kunne tenke seg sex som innebærer å binde opp, blant de som har sett pornografi.

Det fremkom av resultatet at genitalt kroppsbilde henger sammen med flere aktiviteter som respondentene kunne tenke seg å være med på, sammenlignet med hva de har vært med på. For de fleste seksuelle aktivitetene var det flere som oppgav fantasier enn de som har erfaring, men det var også en stor grad av overlapp. Det skyldes at det ikke er mulig å skille de som både hadde en erfaring med og samtidig hadde fantasier om samme seksuelle aktivitet, da denne inndelingen vil gjøre utvalgsstørrelsen for liten.

Implikasjoner

Basert på resultatene av denne studien kan det argumenteres for nytten av å fokusere på både generelt og genitalt kroppsbilde i seksuelt helsearbeid. Resultatene illustrerer betydningen av å rette oppmerksomheten mot samspillet mellom seksuell aktivitet og tilfredsheten med eget utseende, fremfor seksuell fungering alene. Et økt fokus på å normalisere individuelle forskjeller i genitalt utseende, kan få betydning for individers seksuelle utfoldelse og forebygge misnøye med egne kjønnsorganer.

Allen (2015) argumenterer for at seksuelle fantasier er forbundet med flere positive aspekter, som økt tilfredsstillelse og opphisselse, men at også negative emosjoner, som skyld og skam kan være involvert. En økt forståelse av seksuelle aktiviteter, som type og frekvens, kan bidra til normalisering av opplevelsen og reduksjon av skam og skyld (Allen, 2015).

Arenaer hvor individer er utsatt for eksponering av genitalier og kan delta i sammenligningsprosesser, som pornoindustrien, kunne med fordel lagt vekt på et mangfoldig genitalt utseende. Gjennom å presentere en variasjon av kjønnsorganer, vil også sammenligningsgrunnlaget få en større bredde. Kvalem et al. (2014) poengterer at amatørporno har en økende popularitet og en ukjent innflytelse på genitalt kroppsbilde. Det vil være interessant å undersøke hvorvidt privatpersoners opplasting av pornografisk materiale har en annen innflytelse på utviklingen av genitalt kroppsbilde, sammenlignet med den smale variasjonen av pornoskuespillere. Skolen, som en arena for kroppslære og seksualundervisning, kan bli viktig i å støtte barns utvikling av et positivt forhold til egen kropp og seksualitet. Videre viser Træen og Schaller (2013) til at dagens psykologer ikke opplever å ha nok kunnskap i klinisk arbeid hvor seksualitet tematiseres og at tilstrekkelig opplæring av helsepersonell er nødvendig.

Basert på et teoretisk bakteppe med den sosiokulturelle modellen i spissen, vurderes det hensiktsmessig å stille spørsmål ved hvordan sosiokulturelle idealer for genitalt kroppsbilde blir brukt i media. Reklame for intimbarbering, undertøy og badetøy viser retusjerte bilder av et ideale som er uoppnåelig for majoriteten av kvinner. Økt forekomst av intimkirurgi, hvor individer ikke bare søker etter et normalt- men et idealisert utseende, er urovekkende. Korrigerende intimkirurgi synliggjør idealet for kvinner, hvor etterspørselen er størst for å fjerne det som er synlig av de indre kjønnsleppene (Sharp et al., 2015). Kirurgiske inngrep på genitalia er ikke uten risiko. Det rapporteres nå om komplikasjoner som smerte ved samleie og problemer med å oppnå orgasme (Grover & Moeed, 2012). Som en del av fremtidig forskning bør det kontrolleres for reelle avvik i anatomi og funksjon til genitalia, noe som kan påvirke genitalt kroppsbilde på en kvalitativ annen måte.

Det vil være interessant å undersøke årsaksforklaringer for sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde og forskjeller i seksuell aktivitet. Kvalitative studier kan bidra til å danne hypoteser om den kausale retningen. Opplevelsen av at egne genitalia er tiltrekkende kan gi økt tilbøyelighet til å involvere seg i seksuelt utforskende atferd. Det er også mulig at erfaringer med seksuelt utforskende atferd fungerer som en bekreftelse på at egne genitalia er tiltrekkende for partner.

Denne studien har undersøkt et utvalg av unge voksne og det ville vært interessant å kartlegge stabilitet og endring i genitalt kroppsbilde over tid, da forskning har vist at seksualitet endrer seg med alderen (Grogan, 2012; Træen et al., 2017b). Træen et al. (2017a) argumenterer for at yngre kvinner er mer sårbare for kroppsrelatert misnøye i en seksuell sammenheng, sammenlignet med eldre kvinner. Flere studier viser at generelt kroppsbilde holder seg relativt stabilt gjennom livet (Levine & Smolak, 2002; Tiggemann & Lynch, 2001; von Soest et al., 2016), men at kroppstilfredhet øker noe hos begge kjønn fra ungdomstid til tidlig voksen alder (Kvalem et al., 2018). Etter 60 års alder snur tendensen blant kvinner og menn, i den forstand at kvinner virker å være *mer* fornøyde med egen kropp enn menn (Tiggemann, 2004; Grogan, 2012). Longitudinelle studier kan bidra til å belyse hvorvidt stabilitet og forbedring med alder er noe som også ses i tilknytning til genitalt kroppsbilde, eller om genitalt kroppsbilde vil være tettere assosiert med seksuell aktivitet, som er vist å reduseres med alderen (Træen et al., 2017a).

Styrker og svakheter

Rekruttering og utvalg. Rekrutteringen av utvalget og måten seksuell orientering blir definert på, får betydning i tolkningen av resultatet. Ofte brukes ord som legning, preferanse, tiltrekning og identitet om seksuell orientering, men dette er terminologier som ikke nødvendigvis kan brukes synonymt. I psykologisk litteratur har “seksuell preferanse” vært hyppig brukt tidligere, men har nå i stor grad blitt erstattet med seksuell orientering (Bohan, 1996). Ifølge Money (1987) er “orientering” et mer passende begrep, da bruken av “preferanse” indikerer at ens identitet som homofil, lesbisk eller bifil er noe man selv har valgt. Mangfoldet av terminologier som eksisterer for seksuell orientering reflekterer at det er knyttet til flere aspekter ved det å være menneske, som våre følelser, atferd, tiltrekning og identitet. Det får også betydning for fortolkning av resultatene i lys av tidligere empiri, da ulike operasjonaliseringer og metoder gir ulike grunnlag for tolkning.

Seksuell orientering er i denne studien operasjonalisert som selvrapportert identitet. Malterud og Anderssen (2014) argumenterer for at selvrapportert seksuell orientering gir mer relevant informasjon i utforskingen av de fleste sammenhenger mellom helse og seksuell identitet. De vektlegger betydningen av personlig identitet og hvilke sosiale kategorier som individet tilordner seg selv, fremfor vektleggelse av seksuell atferd eller erotisk tiltrekning. Seksuell atferd vil ikke nødvendigvis sammenfalle med seksuell orientering (Hegna et al., 1999). På den måten kan valg av metode for måling av seksuell orientering ses på som en styrke ved den foreliggende studien.

I analysen av resultatene er respondentene delt inn i to kategorier av seksuell orientering, heterofil og homofil/bifil. Formålet var å undersøke eventuelle forskjeller i genitalt kroppsbilde og seksuell atferd mellom majoritets- og minoritetsgruppen. De spesifikke undergruppene som homofile, lesbiske, bifile eller transseksuelle ble ikke adskilt i denne studien på grunn av manglende statistisk styrke, da gruppene ble for små på flere seksuelle aktiviteter. Malterud og Anderssen (2014) drøfter metodiske utfordringer knyttet til å slå sammen ulike grupper av seksuell orientering. En sammenslåing av homofile og bifile respondenter kan tilsløre eventuelle likheter og forskjeller innad i gruppene. Det kan derfor være formålstjenelig i videre forskning av homofile og bifile å øke utvalgsstørrelsen slik at man kan undersøke de som separate grupper.

Likevel er det en styrke at seksuell orientering ble inkludert i studien da det er en målgruppe der det mangler kunnskap om genitalt kroppsbilde. Videre er det en styrke ved studien at det tas høyde for mulige forskjeller blant gruppene, slik at eventuelle funn på tvers av seksuell orientering og kjønn ikke tilsløres av valgt metode.

Generaliserbarhet. Respondentene i denne undersøkelsen er hentet fra et selvselektert utvalg på 787 respondenter, som enten var medlemmer av Skeiv Ungdom eller psykologi- eller sosiologistudenter, noe som kan skape utfordringer i generaliseringen av funnene. Det kan tenkes at disse gruppene kan vise en større åpenhet og aksepterende holdning til det aktuelle temaet, som igjen kan påvirke resultatet. Denne studien består av selverkjente og selvidentifiserte homofile og bifile respondenter. Det betyr at denne undersøkelsen omhandler genitalt kroppsbilde og seksuell atferd blant homofile eller bifile menn og kvinner som er helt eller delvis åpne om sin seksuelle orientering.

Spørreundersøkelsen har vektlagt nøytrale formuleringer for å være relevant for respondentene uavhengig av seksuell orientering. Videre er det lagt vekt på positive sider ved seksualitet og temaer som overgrep og risikofaktorer er utelatt, for å redusere potensielt støtende innhold. Likevel kan det ikke utelukkes at enkelte respondenter finner det vanskelig å svare på spørsmål som omhandler egen seksualitet. Det kan øke risikoen for at typen respondenter som har valgt å fullføre undersøkelsen, representerer visse personlighetstrekk eller ukjente fellestrekk som påvirker generaliserbarheten av denne studien.

Måleinstrumenter. Studien er basert på data som er samlet inn ved bruk av spørreskjema. Det kan medføre utfordringer med skjevheter i dataene, som seleksjonsbias og responsbias. Problemet med representativitet vil dog mest innvirke på estimer av forekomst og ikke så mye på sammenhengen mellom studievariablene.

Videre er det ikke mulig å utelukke at besvarelsene i denne typen undersøkelsen kan være påvirket av det som respondenten selv anser som sosialt akseptert atferd, personlighetstrekk, tabuer eller stigma (Johnson et al., 2000). Undersøkelser som er basert på selvrappotering gjør at det ikke er mulig å validere besvarelsene og informasjonen som oppgis. En annen utfordring med spørreskjemaer som måleinstrument, er lengden og antall ledd i undersøkelsen. Det kan få betydning for hvor mange respondenter som fullfører skjemaet, grad av oppmerksomhet og konsentrasjon under besvarelsen, samt hvilken type respondenter som gjennomfører undersøkelsen.

En svakhet ved målingen av genitalt kroppsbilde kan være at den ikke er basert på en validert skala eller flere spørsmål for økt styrke. Mål på genitalt kroppsbilde er basert på spørsmålet; "Jeg liker utseendet på kjønnsorganene mine". På en annen side refererer Fernando og Sharp (2020) til at tidligere forskning har vist at enkeltmål på genitalt kroppsbilde er tilfredsstillende.

Den mangfoldige og nøytralt formulerte listen over seksuelle aktiviteter som respondentene har vært med på, eller kan tenke seg å være med på, kan sies å være en styrke. På denne måten er det mulig å fange opp et bredt spekter av seksuell utfoldelse. Store deler av forskningen som tidligere er gjort på dette feltet er begrenset til vaginal-, oral- eller analsex. Videre kan nøytrale formuleringer virke inkluderende for de ulike gruppene av respondenter.

Pornografibruk er målt med dikotome svaralternativer og sier derfor ikke noe om hyppigheten eller forekomsten av bruken. Spørreskjemaet inkluderte et slikt spørsmål, men gruppene ble dessverre for små til at denne variabelen kunne brukes i analysene. Det ville vært interessant i videre forskning å undersøke hvorvidt frekvensen av pornografibruk påvirker resultatene.

Design. Denne studien er basert på en tverrsnittsundersøkelse, noe som gjør at det ikke er mulig å trekke konklusjoner om årsaksforhold. Det er vanskelig å vite om et høyere genitalt kroppsbilde fører til flere seksuelle erfaringer og fantasier, eller om økt seksuell utfoldelse bidrar til et bedre genitalt kroppsbilde.

Kontrollvariablene i analysene er begrenset og andre mulige relevante faktorer som frekvensen av pornografibruk eller type pornografisk innhold er ikke inkludert. Videre er seksuell selvfølelse utelatt, og det ville vært spesielt interessant å undersøke betydningen av seksuell selvfølelse i sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde og seksuell aktivitet. Begrunnelsen for å ikke inkludere seksuell selvfølelse er en nokså stor overlapp med generelt kroppsbilde.

Konklusjon

Det fremkommer av resultatet at mennene er i gjennomsnitt mer tilfredse med utseendet på egne kjønnsorganer, sammenlignet med kvinnene. Den homofile/bifile gruppen oppgir en større grad av tilfredshet med utseendet på egne genitalier, sammenlignet med den heterofile gruppen i utvalget. Basert på litteraturen som omhandler generelt kroppsbylde, hvor både kvinner og homofile/bifile er utsatt for stort kroppspress og høy grad av seksuell objektivisering, forventet vi å se lignende tendenser i genitalt kroppsbylde for heterofile kvinner og den homofile/bifile gruppen. Funnene i denne studien var derfor overraskende, og det kan stilles spørsmål ved om noe av forklaringen kan finnes i fremtidig forskning hvor seksuell selvtilitt blir inkludert.

Styrken på samvariasjonen mellom generelt kroppsbylde og genitalt kroppsbylde er ikke så høy at de kan anses for å være det samme fenomenet. Genitalt kroppsbylde må derfor forstås som noe eget, kvalitativt annerledes fra vurdering av utseendet på kroppen som helhet.

Resultatet viser at det er forskjeller i genitalt kroppsbylde mellom grupper med og uten erfaring med visse former for seksuell aktivitet. Blant heterofile kvinner fremkommer det fellestrekk med seksuelle aktiviteter hvor kjønnsorganene er eksponert i større grad. For homofile/bifile kvinner skiller genitalt kroppsbylde mellom langt flere seksuelle aktiviteter, og det er spesielt seksuelle aktiviteter hvor kjønnsorganene tenkes å være mer synlig og i forbindelse med utforskende seksuell atferd.

Det fremkommer ingen signifikante gjennomsnittsforskjeller i genitalt kroppsbylde blant menn, hverken for den heterofile eller homofile/bifile gruppen. Tendensen blant heterofile menn ligner resultatet sett hos heterofile og homofile/bifile kvinner. Seksuelle aktiviteter med økt synlighet av egne kjønnsorganer og utforskende atferd ser ut til å henge sammen med et bedre genitalt kroppsbylde. Forskjellene i genitalt kroppsbylde blant homofile/bifile menn var mindre utpregede mellom gruppene. Den samme gruppen oppgav størst grad av tilfredshet med egne kjønnsorganer. Funnene for menn, uavhengig av seksuell orientering, var likevel ikke signifikante på ønsket nivå og betydningen av resultatet er derfor uvisst.

Resultatene tyder på at genitalt kroppsbylde henger sammen med seksuell utfoldelse, særlig knyttet til utforskende aktiviteter og i tilfeller hvor kjønnsorganene er eksponert i større grad. Videre kan det argumenteres for nytten av å fokusere på både generelt og genitalt kroppsbylde i seksuelt helsearbeid. Våre funn illustrerer betydningen av å rette oppmerksomheten mot samspillet mellom seksuell aktivitet og tilfredsheten med eget utseende, fremfor seksuell fungering alene.

Et tverrsnittdesign gjør det vanskelig å trekke konklusjoner om årsaksforhold eller den kausale retningen. Det er nødvendig med mer forskning hvor svakheter knyttet til metode og design er eliminert i større grad. Den foreliggende studien kan likevel sies å være en forgjenger i forskningsfeltet, da det ikke tidligere er gjort lignende studier på seksuell aktivitet. Denne type forskning er av betydning i forebyggende og behandlende arbeid med seksuell helse, da genitalt kroppsbilde viser seg å henge sammen med en rekke ulike elementer av seksualitet.

Litteraturliste

- Ackard, D. M. , Kearney-Cooke, A. , & Peterson, C. B. (2000). Effect of body image and self-image on women's sexual behaviors. *International Journal of Eating Disorders*, 28, 422–429. [https://doi.org/10.1002/1098-108X\(200012\)28:4<422::AID-EAT10>3.0.CO;21](https://doi.org/10.1002/1098-108X(200012)28:4<422::AID-EAT10>3.0.CO;21)
- Allen, B. (2015). *Predictors of types and frequencies of sexual fantasies: Body image self-consciousness and gender*. [Doktorgradsavhandling]. University of Memphis.
- Almás, E. (u.å.). Seksuell identitet. I *Store medisinske leksikon*. Hentet [17. august 2020] fra https://sml.snl.no/seksuell_identitet
- Alvy, L. (2013). Do lesbian women have better body image? Comparisons with heterosexual women and model of lesbian-specific factors. *Body image*, 10(4), 524-534. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2013.06.002>
- American Psychological Association. (2008). *Answers to your questions: For a better understanding of sexual orientation and homosexuality*. www.apa.org/topics/lgbt/orientation
- Amos, N., & McCabe, M. (2016). Positive perceptions of genital appearance and feeling sexually attractive: Is it a matter of sexual esteem? *Archives of Sexual Behavior*, 45(5), 1249-1258. <https://doi.org/10.1007/s10508-015-0680-4>
- Andersen, B. L., & LeGrand, J. (1991). Body image for women: Conceptualization, assessment, and a test of its importance to sexual dysfunction and medical illness. *Journal of Sex Research*, 28(3), 457-477. <https://doi.org/10.1080/00224499109551619>
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (2015, 12. mars). *Lhbtqi-ordlista*. https://bufdir.no/lhbt/LHBT_ordlista/#heading11864
- Beren, S. E., Hayden, H. A., Wilfley, D. E., & Grilo, C. M. (1996). The influence of sexual orientation on body dissatisfaction in adult men and women. *International Journal of Eating Disorders*, 20(2), 135–41. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1098-108X\(199609\)20:2<135::AID-EAT3>3.0.CO;2-H](https://doi.org/10.1002/(SICI)1098-108X(199609)20:2<135::AID-EAT3>3.0.CO;2-H)
- Bohan, J. S. (1996). *Psychology and sexual orientation*. Routledge
- Bramwell, R., & Morland, C. (2009) Genital appearance satisfaction in women: the development of a questionnaire and exploration of correlates. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 27(1), 15-27. <https://doi.org/10.1080/02646830701759793>
- Braun, V. (2005). In search of (better) sexual pleasure: Female genital “cosmetic” surgery. *Sexualities*, 8(4), 407–427. <https://doi.org/10.1177/1363460705056625>

- Braun, V. (2010). Female genital cosmetic surgery: A critical review of current knowledge and contemporary debates. *Journal of Women's Health, 19*, 1393–1407.
<https://doi.org/10.1089/jwh.2009.1728>
- Braun, V., Tricklebank, G., & Clarke, V. (2013). “It shouldn’t stick out from your bikini at the beach”: Meaning, gender, and the hairy/hairless body. *Psychology of Women Quarterly, 37*, 478-493. <http://dx.doi.org/10.1177/0361684313492950>
- Brown, T. A., Cash, T. F., & Mikulka, P. J. (1990). Attitudinal body-image assessment: Factor analysis of the Body-Self Relations Questionnaire. *Journal of Personality Assessment, 55*(1-2), 135-144. <https://doi.org/10.1080/00223891.1990.9674053>
- Calogero, R., M., & Thompson, J., K. (2010). Gender and body image. I J. C. Chrisler & D. R. McCreary (Red.), *Handbook of gender research in psychology* (1. utgave, Vol. 2, s.153-184). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-1467-5_8
- Castellacci, F., & Tveito, V. (2018). Internet use and well-being: A survey and a theoretical framework. *Research Policy, 47*(1), 308-325.
<https://doi.org/10.1016/j.respol.2017.11.007>
- Cranney, S. (2015). Internet pornography use and sexual body image in a Dutch sample. *International Journal of Sexual Health, 27*(3), 316–323.
<https://doi.org/10.1080/19317611.2014.999967>
- Dahlenburg, S.C., Gleaves, D.H., Hutchinson, A.D., & Coro, D.G. (2020). Body image disturbance and sexual orientation: An updated systematic review and meta-analysis. *Body Image, 35*, 126-141. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2020.08.009>
- Davidson, J. K. (1985). The utilization of sexual fantasies by sexually experienced university students. *Journal of American College Health, 34*, 24-32.
<https://doi.org/10.1080/07448481.1985.9939614>
- Davidson, J. K., & Hoffman, L. E. (1986). Sexual fantasies and sexual satisfaction: An empirical analysis of erotic thought. *Journal of Sex Research, 22*, 184-205.
<https://doi.org/10.1080/00224498609551299>
- Diedrichs, P. C. (2012). Media influences on male body image. In T. F. Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 2, s. 545-553). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00086-9>
- Dohnt, H. K., Tiggemann, M. (2006). Body image concerns in young girls: The role of peers and media prior to adolescence. *Journal of Youth and Adolescence, 35*, 135.
<https://doi.org/10.1007/s10964-005-9020-7>

- Donevan, M., Mattebo, M. (2017). The relationship between frequent pornography consumption, behaviours, and sexual preoccupation among male adolescents in Sweden. *Sexual & Reproductive Healthcare*, 12, 82-87.
<https://doi.org/10.1016/j.srhc.2017.03.002>
- Ellis, B. J., & Symons, P. (1990). Sex differences in sexual fantasy: An evolutionary psychological approach. *Journal of Sex Research*, 27(4), 527-555.
<https://doi.org/10.1080/00224499009551579>
- Essén, B. and Johnsdotter, S. (2004). Female genital mutilation in the West: traditional circumcision versus genital cosmetic surgery. *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica*, 83: 611-613. <https://doi.org/10.1111/j.0001-6349.2004.00590.x>
- Fawkner, H.J. (2012). Body image development – Adult men. In T. F. Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 1, s. 194–200). Academic Press.
- Fernando, A. N., & Sharp, G. (2020). Genital self-image in adolescent girls: The effectiveness of a brief educational video. *Body Image*, 35, 75-83.
<https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2020.08.007>
- Frederick, D. A., & Essayli, J. H. (2016). Male body image: The roles of sexual orientation and body mass index across five national U.S. Studies. *Psychology of Men & Masculinity*, 17(4), 336–351. <https://doi.org/10.1037/men0000031>
- Fredrickson, B., & Roberts, T. (1997). Objectification theory: Toward understanding women's lived experiences and mental health risks. *Psychology of Women Quarterly*, 21(2), 173-206. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1997.tb00108.x>
- Gaither, T. W., Allen, I. E., Osterberg, E. C., Alwal, A., Harris, C. R., & Breyer, B. N. (2017). Characterization of genital dissatisfaction in a national sample of US men. *Archives of Sexual Behavior*, 46(7), 2123-2130. <https://doi.org/10.1007/s10508-016-0853-9>
- Gillen, M. M., & Markey, C. H. (2018). A review of research linking body image and sexual well-being. *Body Image*, 31, 294-301. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2018.12.004>
- Grabe, S., Ward, L. M., & Hyde, J. S. (2008). The role of the media in body image concerns among women: A meta-analysis of experimental and correlational studies. *Psychological Bulletin*, 134(3), 460–476. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.134.3.460>

- Green, F. J. (2005) From clitoridectomies to 'designer vaginas': The medical construction of heteronormative female bodies and sexuality through female genital cutting. *Sexualities, Evolution & Gender*, 7:2, 153-187.
<https://doi.org/10.1080/14616660500200223>
- Grogan, S. (2017). *Body Image. Understanding body dissatisfaction in men, women and children* (3. utg). Routledge
- Grover, S.R., & Moeed, S. (2012). Genitalia. I T. F. Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 2, s. 460-467). Academic Press.
<https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00073-0>
- Haga, G. (2020). "Er det riktig å gjøre det fordi at samfunnet har satt en norm på hvordan et underliv skal se ut?" En kvalitativ undersøkelse av kvinners holdninger og motiver til labiaplastikk [Masteroppgave]. Universitetet i Oslo.
- Hägström-Nordin, E., Borneskog, C., Eriksson M., & Tydén, T. (2011). Sexual behaviour and contraceptive use among Swedish high school students in two cities: comparisons between genders, study programs, and over time. *The European Journal of Contraception & Reproductive Health Care*, 16, 36-46.
<https://doi.org/10.3109/13625187.2010.536922>
- Hägström-Nordin, E., Hanson, U., & Tydén, T. (2005). Associations between pornography consumption and sexual practices among adolescents in Sweden. *International Journal of STD & AIDS*, 16(2), 102–107. <https://doi.org/10.1258/0956462053057512>
- Halliwell, E., & Dittmar, H. (2003). A qualitative investigation of women's and men's body image concerns and their attitudes toward aging. *Sex Roles*, 49(11-12), 675–684.
<https://doi.org/10.1023/B:SERS.0000003137.71080.97>
- Hegna, K., Kristiansen, H.W., & Moseng, B. U. (1999). *Levekår og livskvalitet blant lesbiske kvinner og homofile menn [Living conditions and quality of life among lesbian women and gay men]*. (Nova Rapport 1/1999). http://www.nova.no/asset/6857/1/6857_1.pdf
- Herbenick, D., Bowling, J., Fu, T. J., Dodge, B., Guerra-Reyes, L., & Sanders, S. (2017). Sexual diversity in the United States: Results from a nationally representative probability sample of adult women and men. *PloS one*, 12(7), e0181198.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0181198>
- Herbenick, D., Schick, V., Reece, M., Sanders, S., Dodge, B., & Fortenberry J.D. (2011). The female genital self-image scale (FGSIS): results from a nationally representative probability sample of women in the United States. *Journal of Sexual Medicine*. 8(1), 158–66. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2010.02071.x>

- Herbenick, D., Schick, V., Reece, M., Sanders, S.A. & Fortenberry, J.D. (2013). The development and validation of the male genital self-image scale: Results from a nationally representative probability sample of men in the United States. *Journal of Sexual Medicine*, *10*, 1516-1525. <https://doi.org/10.1111/jsm.12124>
- Herek, G. M., & Garnets, L. (2007). Sexual orientation and mental health. *Annual Review of Clinical Psychology* *3*(1), 353-375. <https://doi.org/10.1146/annurev.clinpsy.3.022806.091510>
- Huxley, C., Halliwell, E. & Clarke, V. (2014). An examination of the Tripartite Influence Model of body Image: Does women's sexual identity make a difference?. *Psychology of Women Quarterly*, *39*(3), 337-348. <https://doi.org/10.1177/0361684314554917>
- Johnson, C., Beaton, R., Murphy, S. & Pike, K. (2000). Sampling bias and other methodological threats to the validity of health survey research. *International Journal of Stress Management*, *7*(4), 247-267. <https://doi.org/10.1023/A:1009589812697>
- Jones, J. C., & Barlow, D. H. (1990). Self-reported frequency of sexual urges, fantasies, and masturbatory fantasies in heterosexual males and females. *Archives of Sexual Behavior*, *19*, 269-279. <https://doi.org/10.1007/BF01541552>
- Knauss, C., Paxton, S. J., & Alsaker, F. D. (2008). Body dissatisfaction in adolescent boys and girls: Objectified body consciousness, internalization of the media body ideal and perceived pressure from media. *Sex Roles*, *59*, 633–643. <https://doi.org/10.1007/s11199-008-9474-7>
- Kvalem, I. L., Træen, B., Lewin, B., & Štulhofer, A. (2014). Self-perceived effects of Internet pornography use, genital appearance satisfaction, and sexual self-esteem among young Scandinavian adults. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, *8*(4), Article 4. <https://doi.org/10.5817/CP2014-4-4>
- Kvalem, I. L., Træen, B., Markovic, A., & von Soest, T. (2018). Body image development and sexual satisfaction: A prospective study from adolescence to adulthood. *The Journal of Sex Research*, *56*(6), 791-801. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1518400>
- Laan, E., Martoredjo, D. K., Hesselink, S., Snijders, N., & van Lunsen, R. H. W. (2017). Young women's genital self-image and effects of exposure to pictures of natural vulvas, *Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology*, *38*(4), 249-255. <https://doi.org/10.1080/0167482X.2016.1233172>
- Lawler, M., & Nixon, E. (2011). Body dissatisfaction among adolescent boys and girls: The effects of body mass, peer appearance culture and internalization of appearance

- ideals. *Journal of Youth and Adolescence*, 40(1), 59–71.
<https://doi.org/10.1007/s10964-009-9500-2>
- Lehman, P. (1993). *Running scared: Masculinity and the representation of the male body*. Temple University Press.
- Leitenberg, H., & Henning, K. (1995). Sexual fantasy. *Psychological Bulletin*, 117(3), 469-496. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.117.3.469>
- Lever, J., Frederick, D. A., & Peplau, L. A. (2006). Does size matter? Men's and women's views on penis size across the lifespan. *Psychology of Men & Masculinity*, 7(3), 129-143. <https://doi.org/10.1037/1524-9220.7.3.129>
- Levine, M. P. (2012). Media influences on female body image. I T. F. Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 2, s. 540-546). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00085-7>
- Levine, M. P., & Smolak, L. (2002). Body image development in adolescence. I T. F. Cash & T. Pruzinsky (Red.), *Body image. A handbook of theory, research, and clinical practice* (s. 74-82). The Guilford Press.
- Levitan, J., Quinn-Nilas, C., Milhausen, R. & Breuer, R. (2019) The relationship between body image and sexual functioning among gay and bisexual men. *Journal of Homosexuality*, 66(13), 1856-1881. <https://doi.org/10.1080/00918369.2018.1519301>
- Li, N. P., Bailey, J. M., Kenrick, D. T., & Linsenmeier, J. A. W. (2002). The necessities and luxuries of mate preferences: Testing the tradeoffs. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(6), 947–955. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.82.6.947>
- Li, N. P., & Kenrick, D. T. (2006). Sex similarities and differences in preferences for short-term mates: What, whether, and why. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(3), 468–489. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.90.3.468>
- Littleton, H., Breitkopf, C. R., & Berenson, A. (2005). Body image and risky sexual behaviors: An investigation in a tri-ethnic sample. *Body Image*, 2(2), 193-198. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2005.02.003>
- Loehle, B., McKie, R.M., Levere, D., Bossio, J.A., Humphreys, T.P., & Travers, R. (2017). Predictors of men's genital self-image across sexual orientation and geographic region. *The Canadian Journal of Human Sexuality* 26(2), 130-141. <https://doi.org/10.3138/cjhs.262.a7>
- Malterud, K., & Anderssen, N. (2014). *Helse blant lesbiske og bifile kvinner*. Uni Helse.

- Martins, Y., Tiggemann, M., & Churchett, L. (2008). The shape of things to come: Gay men's satisfaction with specific body parts. *Psychology of Men & Masculinity, 9*(4), 248–256. <https://doi.org/10.1037/a0012473>
- Martins, Y., Tiggemann, M., & Kirkbride, A. (2007). Those speedos become them. *Personality and Social Psychology Bulletin, 33*(5), 634-647. <https://doi.org/10.1177/0146167206297403>
- Masood, S., Patel, H.R., Himpson, R.C., Palmer, J.H., Mufti, G.R., & Sheriff, M.K. (2005). Penile sensitivity and sexual satisfaction after circumcision: are we informing men correctly? *Urologia Internationalis, 75*(1), 62–66. <https://doi.org/10.1159/000085930>
- Mattebo, M., Tydén, T., Häggström-Nordin, E., Nilsson, K. W., & Larsson, M. (2014). Pornography and sexual experiences among high school students in Sweden. *Journal of Developmental and Behavioral Pediatrics, 35*(3), 179–188. <https://doi.org/10.1097/DBP.0000000000000034>
- McCabe, M. P. (2012). Body image development – Boy children. I T. F Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 1, s. 207-211). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00032-8>
- Milhausen, R.R., Buchholz, A.C., Opperman, E.A., & Benson, L.E. (2015). Relationships between body image, body composition, sexual functioning, and sexual satisfaction among heterosexual young adults. *Archives of Sexual Behavior, 44*(6), 1621–1633. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0328-9>
- Money, J. (1987). Sin, sickness, or status: Homosexual gender identity and psychoneuroendocrinology. *American Psychologist, 42*, 384-399. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.42.4.384>
- Moreno-Domínguez, S., Raposo, T., & Elipe, P. (2019). Body image and sexual dissatisfaction: differences among heterosexual, bisexual, and lesbian women. *Frontiers in Psychology, 10*, 903. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00903>
- Morrison, T. G., Bearden, A., Ellis, S. R., & Harriman, R. (2005). Correlates of genital perceptions among Canadian postsecondary students. *Electronic Journal of Human Sexuality, 8*.
- Morrison, T. G., Ellis, S. R., Morrison, M. A., Bearden, A., & Harriman, R. L. (2007a). Exposure to sexually explicit material and variations in body esteem, genital attitudes, and sexual esteem among a sample of Canadian men. *Journal of Men's Studies, 14*(2), 209–222. <https://doi.org/10.3149/jms.1402.209>

- Morrison, T.G. & McCutcheon, J.M. (2012). Body image among gay, lesbian, and bisexual individuals. In T. F. Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 1, s. 103-107). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00015-8>
- Morrison, T.G., Morrison, M.A., & Bradley, B.A. (2007b). Correlates of gay men's self-reported exposure to pornography. *International Journal of Sexual Health, 19*(2), 33–43. https://doi.org/10.1300/J514v19n02_03
- Morrison, M. A., Morrison, T. G., and Sager, C. L. (2004). Does body satisfaction differ between gay men and lesbian women and heterosexual men and women? A meta-analytic review. *Body Image, 2*, 127–138. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2004.01.002>
- Müllerová, J., & Weiss, P. (2020) Plastic surgery in gynaecology: Factors affecting women's decision to undergo labiaplasty. Mind the risk of body dysmorphic disorder: A review, *Journal of Women & Aging, 32*(3), 241-258. <https://doi.org/10.1080/08952841.2018.1529474>
- Murnen, S. K., & Don, B. P. (2012). Body image and gender roles. In T. F. Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 1, s. 128–134). Academic Press.
- Muth, J. L., & Cash, T. F. (1997). Body image attitudes: What difference does gender make? *Journal of Applied Social Psychology, 27*, 1438-1452. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.1997.tb01607.x>
- Noorishad, P., Levaque, E., Byers, E.S., & Shaughnessy, K. (2019). More than one flavour: University students' specific sexual fantasies, interests, and experiences. *The Canadian Journal of Human Sexuality 28*(2), 143-158. <https://doi.org/10.3138/cjhs.2019-0024>
- Olmstead, S. B., Negash, S., Pasley, K., & Finckham F. D. (2013). Emerging adults' expectations for pornography use in the context of culture committed romantic relationships: A qualitative study. *Archives of Sexual Behavior, 42*, 625–635. <https://doi.org/10.1007/s10508-012-9986-7>
- Peplau, L.A., Frederick, D.A., Yee, C., Maisel, N., Lever, J., & Ghavami, N. (2009). Body image satisfaction in heterosexual, gay, and lesbian adults. *Archives of Sexual Behavior, 38*, 713–725. <https://doi.org/10.1007/s10508-008-9378-1>

- Reinholtz, R.K., & Muehlenhard, C.L. (1995). Genital perceptions and sexual activity in a college population. *Journal of Sex Research*, *32*, 155-165.
<https://doi.org/10.1080/00224499509551785>
- Ricciardelli, L. A. (2012). Body image development – Adolescent boys. I T. F Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 1, s. 180-186). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00028-6>
- Saffari, M., Pakpour, A. H., & Burri, A. (2016). Cross-cultural adaptation of the male genital self-image scale in Iranian men. *Sexual Medicine*, *4*(1), e34–e42.
<https://doi.org/10.1016/j.esxm.2015.12.005>
- Sanchez, D. T., & Kiefer, A. K. (2007). Body concerns in and out of the bedroom: Implications for sexual pleasure and problems. *Archives of Sexual Behavior*, *36*, 808–820. <https://doi.org/10.1007/s10508-007-9205-0>
- Schick, V., R., Calabrese, S., K., Rima B., N., & Zucker A., N. (2010). Genital appearance dissatisfaction: Implications for women's genital image self-consciousness, sexual esteem, sexual satisfaction, and sexual risk. *Psychology of Women Quarterly*, *34*(3), 394-404. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.2010.01584.x>
- Schick, V. R., Rima, B. N., Calabrese, S. K. (2011). Evulvalution: The portrayal of women's external genitalia and physique across time and the current Barbie doll ideals. *Journal of Sex Research* *48*, 74–81. <https://doi.org/10.1080/00224490903308404>.
- Schilder, P. (1950). *The image and appearance of the human body*. International Universities Press.
- Sharp, G., Tiggemann, M., & Matiske, J. (2015). Predictors of consideration of labiaplasty an extension of the tripartite influence model of beauty ideals. *Psychology of Women Quarterly*, *39*, 182–193. <https://doi.org/10.1177/0361684314549949>
- Shepler, D. K., Smendik, J. M., Cusick, K. M., & Tucker, D. R. (2018). Predictors of sexual satisfaction for partnered lesbian, gay, and bisexual adults. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, *5*(1), 25–35. <https://doi.org/10.1037/sgd0000252>
- Siever, M. D. (1994). Sexual orientation and gender as factors in socioculturally acquired vulnerability to body dissatisfaction and eating disorders. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, *62*(2), 252–260. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.62.2.252>
- Smolak, L. (2012). Body image development – Girl children. I T. F Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 1, s. 212-218). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00033-X>

- Smolak, L., & Murnen, S. K. (2011). Gender, self-objectification and pubic hair removal. *Sex Roles, 65*, 506–517. <https://doi.org/10.1007/s11199-010-9922-z>
- Striegel-Moore, R. H., Tucker, N., & Hsu, J. (1990). Body image dissatisfaction and disordered eating in lesbian college students. *International Journal of Eating Disorders, 9*, 493–500. [https://doi.org/10.1002/1098-108X\(199009\)9:5<493::AID-EAT2260090504>3.0.CO;2-C](https://doi.org/10.1002/1098-108X(199009)9:5<493::AID-EAT2260090504>3.0.CO;2-C)
- The Aesthetic Society (2019). *Aesthetic Plastic Surgery National Databank Statistics 2019*. https://www.surgery.org/sites/default/files/Aesthetic-Society_Stats2019Book_FINAL.pdf
- Thompson, J. K., Heinberg, L. J., Altabe, M. N., & Tantleff-Dunn, S. (1999). *Exacting beauty: Theory, assessment and treatment of body image disturbance*. American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10312-000>
- Tiggemann, M. (2004). Body image across the adult lifespan: Stability and change. *Body Image: An International Journal of Research 1*(1), 29–41. [https://doi.org/10.1016/S1740-1445\(03\)00002-0](https://doi.org/10.1016/S1740-1445(03)00002-0)
- Tiggemann, M. (2012). Sociocultural perspectives on body image. I T. F Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 2, s. 758-765). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00120-6>
- Tiggemann, M., & Lynch, J. E. (2001). Body image across the life span in adult women: The role of self-objectification. *Developmental Psychology, 37*(2), 243. <https://doi.org/10.1037//0012-1649.37.2.243>
- Tiggemann, M., Martins, Y., & Churchett, L. (2008). Beyond muscles: Unexplored parts of men's body image. *Journal of Health Psychology, 13*(8), 1163–1172. <https://doi.org/10.1177/1359105308095971>
- Tiggemann, M., & Slevic, J. (2012). Appearance in adulthood. I N. Rumsey & D. Harcourt (Red.) *The Oxford handbook of the psychology of appearance* (s. 142–159). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199580521.013.0014>
- Træen, B., Carvalheira, A., Kvalem, I. L., Štulhofer, A., Janssen, E., Graham, C. A., . . . Enzlin, P. (2017a). Sexuality in older adults (65+)—An overview of the recent literature, part 2: Body image and sexual satisfaction. *International Journal of Sexual Health 29*(1), 11-21. <https://doi.org/10.1080/19317611.2016.1227012>
- Træen, B., Hald, G. M., Graham, C. A., Enzlin, P., Janssen, E., Kvalem, I. L., . . . Štulhofer, A. (2017b). Sexuality in older adults (65+)—An overview of the literature, part 1:

- Sexual function and its difficulties. *International Journal of Sexual Health* 29(1), 1-10. <https://doi.org/10.1080/19317611.2016.1224286>
- Træen, B., Markovic, A., & Kvalem, I. L. (2016). Sexual satisfaction and body image: A cross-sectional study among Norwegian young adults. *Sexual and Relationship Therapy*, 31(2), 123-137. <https://doi.org/10.1080/14681994.2015.1131815>
- Træen, B., & Schaller, S. (2013). Talking to patients about sexual issues: Experiences of Norwegian psychologists. *Sexual and Relationship Therapy*, 28(3), 281-291. <https://doi.org/10.1080/14681994.2013.768338>
- van den Berg, P., Thompson, J.K., Brandon, K.O., & Covert, M. (2002). The Tripartite Influence model of body image and eating disturbance: a covariance structure modeling investigation testing the mediational role of appearance comparison. *Journal of Psychosomatic Research*, 53(5):1007-20. [https://doi.org/10.1016/s0022-3999\(02\)00499-3](https://doi.org/10.1016/s0022-3999(02)00499-3)
- Veale, D., Eshkevari, E., Read, J., Miles, S., Troglia, A., Phillips, R., & Muir, G. (2014). Beliefs about penis size: Validation of a scale for men ashamed about their penis size. *The Journal of Sexual Medicine*, 11, 84-92. <https://doi.org/10.1111/jsm.12294>
- von Soest, T., Wichstrøm, L., & Kvalem, I. L. (2016). The development of global and domain-specific self-esteem from age 13 to 31. *Journal of Personality and Social Psychology*, 110(4), 592–608. <https://doi.org/10.1037/pspp0000060>
- Wertheim, E., & Paxton, S. (2012). Body image development – Adolescent girls. In T. F. Cash (Red.), *Encyclopedia of body image and human appearance* (Vol. 1, s. 187-193). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00029-8>
- Wiederman, M.W. (2012). Body image and sexual functioning. In T. F. Cash & T. Pruzinsky (Red.) *Body image: A handbook of theory, research, and clinical practice*, (Vol 1., s. 148-152). Guilford. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00022-5>
- Wilson, G. D., & Lang, R. J. (1981). Sex differences in sexual fantasy patterns. *Personality and Individual Differences*, 2(4), 343-346. [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(81\)90093-3](https://doi.org/10.1016/0191-8869(81)90093-3)
- Woertman, L., & van den Brink, F. (2012). Body image and female sexual functioning and behavior: a review. *The Journal of Sex Research*, 49(2-3), 184-211. <https://doi.org/10.1080/00224499.2012.658586>
- Wylie, K. R., & Eardley, I. (2007). Penile size and the ‘small penis syndrome’. *BJU International*, 99(6), 1449- 1455. <https://doi.org/10.1111/j.1464-410X.2007.06806.x>

Zamboni, B. D., Robinson, B. B. E., & Bockting, W. O. (2007). Body image and sexual functioning among bisexual women. *Journal of Bisexuality*, 6(4), 7–26.
https://doi.org/10.1300/J159v06n04_02

Ålgars, M., Santtila, P., Jern, P., Johansson, A., Westerlund, M., & Sandnabba, N. K. (2011). Sexual body image and its correlates: A population-based study of Finnish women and men. *International Journal of Sexual Health*, 23(1), 26-34.
<https://doi.org/10.1080/19317611.2010.509692>